

noyb – Europejskie Centrum Praw Cyfrowych
Goldschlagstraße 172/4/3/2
1140 Wiedeń
AUSTRIA

Do:

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych

ul. Stawki 2

00-193 Warszawa

e-mail: [REDACTED]

Wiedeń, 12 sierpnia 2024 r.

Numer sprawy noyb:

C087-09

Skarżąca:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Reprezentowana na
podstawie art. 80 ust. 1 RODO
przez:

noyb - European Center for Digital Rights
Goldschlagstraße 172/4/3/2, 1140 Wiedeń, Austria

Podmiot przeciwko któremu
składana jest skarga:

Twitter International Unlimited Company
One Cumberland Place, Fenian Street
Dublin 2, D02 AX07, Irlandia

W przedmiocie :

Wykorzystywanie danych osobowych do nieokreślonych form "*modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji*" i wynikające z tego naruszenie art. 5 ust. 1 i 2, art. 6 ust. 1, art. 6 ust. 4, art. 9 ust. 1, art. 12 ust. 1 i 2, art. 13 ust. 1 i 2, art. 17 ust. 1 lit. c), art. 18 ust. 1 lit. d), art. 19, art. 21 ust. 1 i art. 25 RODO.

SKARGA

Wprowadzenie

Wnosimy niniejszą skargę, mając świadomość ostatnich działań podjętych przez irlandzki organ nadzorczy (zwany dalej: „DPC”) wobec Twitter International Unlimited Company (dalej „Twitter” lub „administrator danych”). Zwracamy uwagę na fakt, że wszczęcie sprawy przed Wysokim Trybunałem (zob. sprawa nr H.MCA.2024.0000411, irlandzki Wysoki Trybunał – High Court) było konieczne, ponieważ DPC nie dysponuje uprawnieniami do bezpośredniego nakazania zawieszenia przetwarzania danych przez administratora na podstawie art. 58 RODO.

Pierwsze posiedzenie Wysokiego Trybunału w sprawie (public hearing), które miało miejsce 8 sierpnia 2024, ujawniło następujące okoliczności:

- począwszy od września 2023 r. Twitter i DPC były zaangażowane w przeprowadzenie uprzednich konsultacji w rozumieniu art. 36 RODO, jako że sam Twitter uznał przetwarzanie danych użytkowników w celu szkolenia systemów sztucznej inteligencji za obarczone „wysokim ryzykiem”.
- Twitter rozpoczął odnośne przetwarzanie danych 7 maja 2024 r., bez przekazania jakichkolwiek informacji lub powiadomienia osób, których dane dotyczą. Dotychczasowy przebieg postępowania dowodowego przed Wysokim Trybunałem sugeruje, że także DPC nie został poinformowany o rozpoczęciu odnośnego przetwarzania danych, pomimo toczących się uprzednich konsultacji, o których mowa w art. 36 RODO.
- DPC zażądał od Twittera wdrożenia „wzmocnionych środków łagodzących” (*enhanced mitigation procedures* – nomenklatura stosowana przez Twittera i DPC w toku postępowania), które zostały wdrożone 16 lipca 2024 r. Zakładamy, że owe „wzmocnione środki łagodzące” to opcja rezygnacji z przetwarzania (przycisk opt-out – szerzej w pkt 3.2.1 poniżej). Nie identyfikujemy bowiem żadnego innego środka, który mógłby kwalifikować się jako „wzmocniony środek łagodzący”.
- W toku postępowania przed Wysokim Trybunałem ujawniono, że „wzmocnione środki łagodzące” ostatecznie nie zostały uruchomione z uwagi na „problemy techniczne” (*technical issues*). Oznacza to, że Twitter nie był w stanie wdrożyć środków uzgodnionych z DPC z powodu nieokreślonych problemów technicznych.
- Mając na uwadze fakt, że postępowanie przed Wysokim Trybunałem zostało wszczęte w trybie pilnym, w trakcie trwającej w Wysokim Trybunałem letniej przerwy wakacyjnej, zakładamy, że Twitter dopiero niedawno poinformował DPC, że przetwarzanie danych było już w toku.
- 8 sierpnia 2024 r. DPC i Twitter uzgodnili, że Twitter zobowiązuje się wstrzymać wszelkie dalsze przetwarzanie danych osobowych osób z UE do celów szkolenia systemów sztucznej inteligencji (poza przechowywaniem danych osobowych). Nie jest jasne, czy dane osobowe, które już zostały wprowadzone do systemów systemów sztucznej inteligencji, będą objęte tymi ustaleniami i w jaki sposób Twitter skutecznie wdroży rozwiązania pozwalające na rozróżnienie między danymi osób z UE i spoza UE (szerzej w pkt 3.4.3. poniżej).
- Mamy świadomość, że DPC na podstawie art. 66 RODO wszczęła procedurę w trybie pilnym lub zamierza to zrobić w najbliższym czasie

W świetle przedmiotu niniejszej skargi, pragniemy podkreślić, że postępowanie toczące się przed DPC wydaje się obejmować jedynie bezprawne działania Twittera w ramach procedury uprzednich konsultacji, o których mowa w art. 36 RODO.

Ponad to, zwracamy uwagę na fakt, że DPC zdaje się aprobować zastosowanie art. 6 ust. 1 lit. f) RODO jako podstawy prawnej odnośnego przetwarzania danych przez Twittera, gdyż „wynegocjował” wdrożenie „wzmocnionych środków łagodzących” na mocy art. 6 ust. 1 lit. f) RODO. Podkreślamy, że w niniejszej sprawie kategorię odrzucamy możliwość posłużenia się przez Twittera art. 6 ust. 1 lit. f) RODO.

Dodatkowo, nic nie wskazuje na to, żeby pozostałe zarzuty dotyczące działań Twittera związanych ze szkoleniem sztucznej inteligencji, sformułowane w niniejszej skardze, były objęte postępowaniem toczącym się przed DPC.

Jednocześnie, należy zauważyć, że DPC uzgodnił z Twitterem jedynie „zobowiązanie” wstrzymania operacji przetwarzania danych, co oznacza, że nie podjęto kroków o charakterze stabilnym i długoterminowym, jak również nie zastosowano wobec Twittera środków, o które zwracamy się w niniejszej skardze.

W tym stanie rzeczy, uważamy, że przedmiot niniejszej skargi nie jest objęty toczącymi się postępowaniami sądowymi lub administracyjnymi DPC.

1. PODSUMOWANIE

Przynajmniej od 26 lipca 2024 r., Twitter wprowadził na platformie "X" nowe, domyślne ustawienie w celu nieodwracalnego pozyskiwania całych zbiorów danych ponad 60 milionów osób których dane dotyczą z trytorum UE/EOG, na potrzeby nieokreślonych technologii "*modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji*", bez określenia celów takich modeli (systemów). W związku z tym, dostrzegamy pilną potrzebę złożenia niniejszej skargi.

Wydaje się, że Twitter narusza co najmniej artykuły art. 5 ust.1 i ust. 2, art. 6 ust.1, 6 ust. 4, 9 ust. 1, art. 12 ust. 1 i 2, art. 13 ust. 1 i ust. 2, art. 17 ust. 1 lit. c, art. 18 ust. 1 lit. d, art. 19, art. 21 ust. 1 i art. 25 RODO. W swej istocie niniejsza skarga opiera się na następujących elementach:

- *Po pierwsze*, Twitter **nie ma żadnego prawnie uzasadnionego interesu** w rozumieniu art. 6 ust. 1 lit. f) RODO, który byłby przeważałby nad interesem Skarżącej (lub jakiegokolwiek innej osoby, której dane dotyczą) i nie ma innej podstawy prawnej do przetwarzania tak ogromnych ilości danych osobowych w całkowicie nieokreślonych celach.
- *Po drugie*, Twitter w rzeczywistości bezprawnie stara się uzyskać zgodę na przetwarzanie danych osobowych za pomocą **nieokreślonych, szeroko sformułowanych środków technicznych** ("*modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji*"), **nie określając nigdy celu przetwarzania** zgodnej z art. 5 ust. 1 lit. b RODO.
- *Po trzecie*, Twitter podjął wszelkie kroki, aby **zniechęcić użytkowników, do korzystania z prawa wyboru**, twierdząc, że osoby, których dane dotyczą mają jedynie prawo do sprzeciwu ("*opt-out*") zamiast polegać na zgodzie ("*opt-in*") oraz zniechęcając użytkowników do wyrażania sprzeciwu na podstawie art. 21 RODO.
- *Po czwarte*, Twitter **nie udziela niezbędnych informacji** w sposób "*zwięzły, przejrzysty, zrozumiały i łatwo dostępny*" i **nie używa "jasnego i prostego języka"**.
- *Po piąte*, jest **bardzo mało prawdopodobne, aby** Twitter był w stanie **prawidłowo rozróżnić** (i.) między osobami, których dane dotyczą, w przypadku których może polegać na podstawie prawnej do przetwarzania danych osobowych, a innymi osobami, których dane dotyczą, w przypadku których taka podstawa prawna nie istnieje, oraz (ii.) między danymi osobowymi, które są objęte zakresem zastosowania art. 9 RODO, a danymi, które nie są nim objęte.

- *Po szóste, jest wysoce prawdopodobne, że przetwarzanie danych osobowych, o którym mowa w skardze, będzie nieodwracalne, a zatem Twitter nie jest w stanie zrealizować prawa do "bycia zapomnianym", gdy dane osobowe Skarżącej zostaną wchłonięte przez (nieokreśloną) technologię " modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji ".*

Wobec powyższego, biorąc pod uwagę, że przetwarzanie danych osobowych Skarżącej **rozpoczęło się i nie można go już cofnąć**, zwracamy się (patrz Sekcja 5 poniżej) o podjęcie (między innymi) następujących pilnych działań:

- *Po pierwsze, przyjęcie w trybie pilnym środków tymczasowych na podstawie art. 66 RODO celu uniemożliwienia przetwarzania danych osobowych Skarżącej - i ponad 60 milionów mieszkańców UE/EOG - bez ich zgody.*
- *Po drugie, dokładne zbadać sprawę zgodnie z art.58 ust. 2 RODO*
- *Po trzecie, zakazać wykorzystywania danych osobowych na potrzeby bliżej nieokreślonej technologii " modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji" bez zgody Skarżącej - a także innych osób, której dane dotyczą.*

Zauważamy, że DPC nadmienił, że jest "zaskoczony"¹ działaniami podjętymi przez Twittera i zgadza się z uznaniem tej sprawy za pilną.

2. UMOCOWANIE DO REPREZENTACJI

noyb - European Center for Digital Rights jest organizacją non-profit działającą w dziedzinie ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą, z siedzibą w Wiedniu (Austria), przy ul. Goldschlagstraße 172/4/2, 1140 Wiedeń, Austria, zarejestrowana jako fundacja prawa austriackiego pod numerem ZVR: 1354838270 (dalej: "*noyb*") (**załącznik 1**). *noyb* działa jako przedstawiciel Skarżącej, umocowany na podstawie art. 80 ust. 1 RODO (**załącznik 2**).

3. STAN FAKTYCZNY

Poniżej znajduje się krótkie podsumowanie stanu faktycznego według stanu na dzień wniesienia niniejszej skargi. Opis stanu faktycznego może zostać uzupełniony o dodatkowe informacje, które mogą pojawić się w ciągu najbliższych tygodni, w trakcie trwającego postępowania w niniejszej sprawie:

3.1. Nowa polityka prywatności

29 września 2023 r. Twitter zaktualizował swoją Politykę prywatności (dalej: Polityka prywatności), twierdząc, że ma prawo wykorzystywać wszelkie treści publikowane przez użytkowników na platformie X do trenowania modeli sztucznej inteligencji, a użytkownicy udzielają Twitterowi ogólnościatowej nieodpłatnej licencji na takie treści i dane osobowe. Nowa Polityka prywatności zawiera tylko jedną wzmiankę o sztucznej inteligencji, stwierdzając:

"Zbierane przez nas i publicznie dostępne informacje możemy również użytkować na potrzeby trenowania naszych modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji w celach określonych w tej polityce".²

¹ <https://www.irishexaminer.com/news/arid-41444617.html>

² <https://x.com/en/privacy> (stan na 29 lipca 2024 r.) <https://x.com/pl/privacy> (stan na 29 lipca 2024 r.)

W kolejnym dokumencie o nazwie "*Dodatkowe informacje o przetwarzaniu danych*"³ Twitter wyjaśnia, że opiera operacje przetwarzania danych na art. 6 ust. 1 lit. f) RODO i publikuje następującą "analizę" dotyczącą nadrzędnych, prawnie uzasadnionych interesów, które rzekomo przeważają nad podstawowym prawem do ochrony danych, o którym mowa w art. 8 KPP:

"Podsumowanie analizy prawnie uzasadnionych interesów" - przetwarzanie publicznych danych związanych z postami w celu szkolenia modeli uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji, w tym modeli generatywnych

X może wykorzystywać informacje dostarczane przez osoby fizyczne i dane, które otrzymuje (zgodnie z opisem w Polityce Prywatności X) w celu szkolenia modeli uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji, w tym modeli generatywnych. Obejmuje to publiczne posty X i powiązane metadane Użytkowników X. Pomaga to X oferować lepsze usługi, w tym podsumowania wyników wyszukiwania i treści. Bez tego szkolenia i przetwarzania ludzie nie mieliby dostępu do szerokiego zakresu informacji, opinii, punktów widzenia i dokładnych podsumowań, a X miałby większe trudności z zapewnieniem odpowiednich, dokładnych i właściwych odpowiedzi. Aby chronić prawa osób korzystających z naszych usług, Użytkownicy mogą w łatwy sposób "chronić" (ograniczyć do grona wyłącznie obserwujących) swoje posty lub usuwać je w dowolnym momencie, tym samym usuwając swoje posty i powiązane z nimi metadane z możliwości ich wykorzystania. X zapewnia również informacje i administratorom danych, aby umożliwić użytkownikom X rezygnację z wykorzystywania ich publicznych danych postów do szkolenia podstawowego modelu generatywnego".

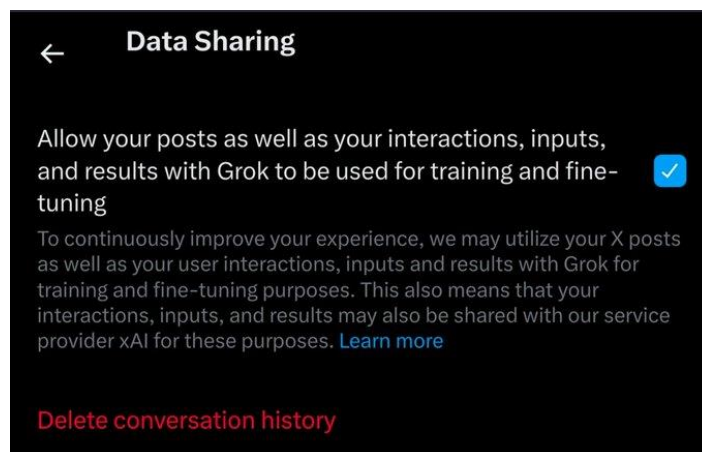
Zwracamy uwagę, że polska wersja tej strony internetowej jest niekompletna i nie zawiera żadnych informacji na temat podstawy prawnej przetwarzania danych osobowych przez Twittera w celu szkolenia „*modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji*”. Takie informacje znajdują się tylko na angielskojęzycznej wersji strony internetowej.

3.2. Nowe ustawienia na stronie internetowej platformy X

3.2.1. Nowy interfejs

W lipcu 2024 r., bez uprzedzenia, tj. bez żadnego ogłoszenia ani informacji, Twitter uruchomił nowe, domyślne ustawienie w internetowym interfejsie użytkownika portalu X, które pobiera wszystkie posty, interakcje, dane wejściowe i wyniki wyszukiwania użytkowników w celu trenowania sztucznej inteligencji Twittera, Grok AI. Osoby, której dane dotyczą, mogą, zgodnie z tym ustawieniem, "zezwoić", aby "posty, a także interakcje użytkownika, dane wejściowe i wyniki wyszukiwania z Grok były wykorzystywane do szkolenia i dostrajania".

³Dostępny wyłącznie w języku angielskim (tłum. aut. skargi): <https://help.x.com/en/rules-and-policies/data-processing-legal-bases>

Zrzut ekranu domyślnego opt-in X dla Grok AI

Domyślne ustawienie udostępniania danych nie ogranicza się tylko do pozyskiwania danych osobowych użytkowników X w celu rozwoju Grok. Ten obszerny zakres danych osobowych może być również udostępniany xAI, odrębnej firmie kierowanej przez Elona Muska "pracującej nad budową sztucznej inteligencji", której prace obejmują Grok, ale nie tylko. Zwracamy uwagę, że xAI rozwijało projekty związane ze sztuczną inteligencją również z innymi podmiotami (w tym Open AI GPT-3.5 i 4).⁴

3.2.2. Rezygnacja z przetwarzania „tylko” po siedmiu (!) krokach

Twitter zrobił wszystko, aby osoby, której dane dotyczą nie zmieniły domyślnego ustawienia. Użytkownicy X mogą zrezygnować z opisanego przetwarzania danych tylko poprzez wykonanie następujących kroków:

1. Zalogować się na platformę X
2. Kliknąć "Więcej" w menu
3. Kliknąć "Ustawienia i prywatność".
4. Kliknąć "Prywatność i bezpieczeństwo".
5. Przewinąć w dół do sekcji "Udostępnianie danych i personalizacja".
6. Kliknąć na "Grok"
7. Odznaczyć pole "Zezwalaj na wykorzystywanie swoich postów, a także interakcji, danych wejściowych i wyników z Grok do szkolenia i dostrajania".

Początkowo, opcja rezygnacji z opisanego przetwarzania danych była dostępna tylko w przeglądarkowej wersji platformy X - nie w aplikacji mobilnej. W rezultacie użytkownicy nie mogli znaleźć tego ustawienia za pośrednictwem aplikacji.⁵ Co istotne, skorzystanie z przeglądarkowej wersji platformy X wymaga ręcznego zalogowania się za pośrednictwem przeglądarki, co wymaga od użytkowników odnalezienia hasła (którego nie potrzebowaliby, korzystając na bieżąco z aplikacji, gdzie podanie hasła jest wymagane wyłącznie na etapie tworzenia konta).

⁴ <https://x.ai/about> (dostęp: 5 sierpnia 2024).

⁵ Por: <https://sleonproductions.com/x-activates-a-default-setting-that-gives-it-permission-to-train-grok-ai-on-users-posts-the-setting-can-be-turned-off-on-the-web-but-not-in-the-mobile-app/>

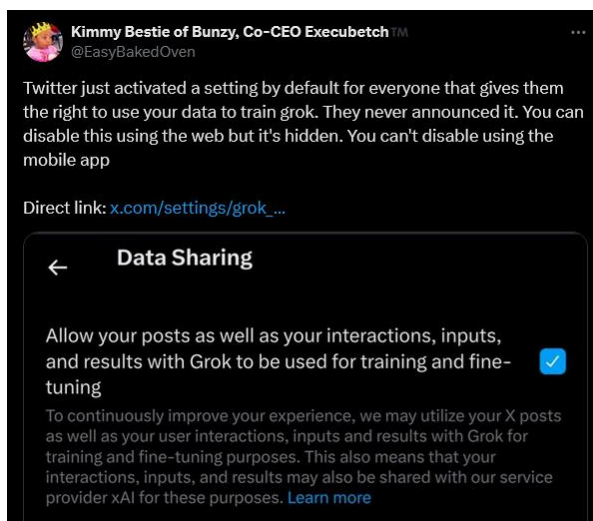
3.2.3. Twitter "pozwala" sobie na wykorzystywanie wszystkich danych osobowych

Osoby, której dane dotyczą, nie "zezwoliły" na takie przetwarzanie ich danych osobowych. Zamiast tego Twitter "pozwolił" sobie na przetwarzanie wszystkich odpowiednich danych osobowych, tworząc nowe ustawienie, domyślnie je zaznaczając i automatycznie aktywując.

Użytkownicy X nie zostali powiadomieni o nowym ustawieniu domyślnym w momencie jego wdrożenia ani o możliwości rezygnacji. Wydaje się, że nowe ustawienie domyślne zaczęło natychmiast obowiązywać.

3.2.4. Aktywne informowanie przez "@EasyBakedOven" - nie przez Twittera

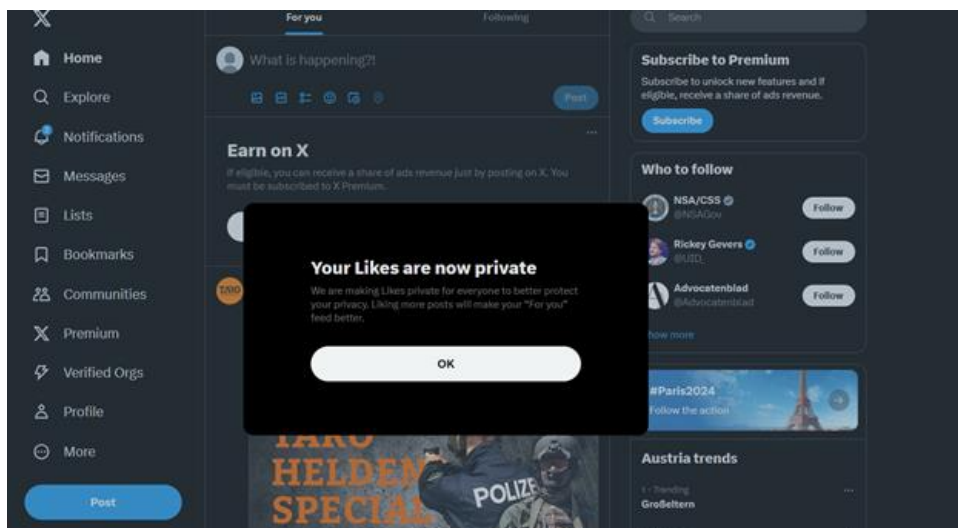
Twitter nie poinformował proaktywnie użytkowników o tym, że wszystkie ich dane osobowe są wykorzystywane do trenowania modeli sztucznej inteligencji. Wygląda na to, że większość użytkowników X dowiedziała się o nowym domyślnym ustawieniu dopiero z krążącego w sieci postu użytkownika X o nazwie "@EasyBakedOven" z 26 lipca 2024 roku.

Zrzut ekranu z wirusowego postu Użytkownika X "@EasyBakedOven"

Użytkownicy X nie otrzymali żadnej wiadomości e-mail ani powiadomienia (*pop-up*) o nowym domyślnym ustawieniu, ani o aktualizacji Polityki prywatności z 29 września 2023 r., które wspominałyby o wykorzystaniu danych na potrzeby szkolenia „*modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji*”.

Takie działanie jest to nietypowe. Użytkownicy X zazwyczaj otrzymują powiadomienia o innych aktualizacjach ustawień prywatności podczas logowania się na swoje konto, czego przykładem jest poniższe powiadomienie, informujące o tym, że polubione posty są teraz prywatne, a zatem widoczne tylko dla samego użytkownika (zobacz zrzut ekranu poniżej).

Zrzut ekranu powiadomienia o aktualizacji prywatności

3.3. Zakres przetwarzania

Zamierzone przetwarzanie danych osobowych przez Twittera jest wyjątkowo szerokie. Jest również wysoce wątpliwe, czy Twitter jest w stanie odpowiednio oddzielić dane osobowe, które (i.) wchodzą w zakres zastosowania art. 6 ust. 1 lit. f RODO, (ii.) wchodzą w zakres stosowania RODO oraz (iii.) wobec których został złożony skuteczny sprzeciw na podstawie art. 21 RODO.

Dokładny ustalenie zakresu przetwarzania jest kwestią dalszego dochodzenia przez organy nadzorcze zgodnie art. 58 ust. 1 RODO, zaś poniższe informacje stanowią wyłącznie ich wstępne podsumowanie:

3.3.1. Dane osobowe podlegające przetwarzaniu nie są zdefiniowane

W swojej Polityce prywatności Twitter nie ogranicza ilości ani rodzaju danych osobowych, które mogą być wykorzystywane do szkolenia systemów sztucznej inteligencji. Polityka prywatności nie określa, jakie informacje gromadzone przez Twittera będą wykorzystywane do szkolenia "modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji", stwierdzając ogólnie, że może wykorzystywać wszelkie gromadzone informacje. Takie twierdzenie obejmuje zarówno prywatne, jak i publiczne posty, wiadomości i interakcje.

Na osobnej stronie internetowej o nazwie "*About Grok, Your Humorous AI Search Assistant on X*",⁶ znajdują się informacje o tym, jak zrezygnować z przetwarzania danych odnoszących się do Grok. Nie wiadomo jednak, czy zawarte tam informacje o rezygnacji znajdują zastosowanie do wszystkich danych wykorzystywanych do szkolenia "modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji" o których mowa w Polityce prywatności w ogóle, czy też "modele uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji" odnoszą się do konkretnej sztucznej inteligencji (takiej jak Grok). Nie ma także informacji o tym, jak zrezygnować z wykorzystywania danych osobowych do trenowania "modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji" w ogóle. Omawiana, odrębna strona internetowa dotycząca informacji o rezygnacji z przetwarzania danych dla Grok nie jest powiązana z Polityką prywatności, jak również w Polityce prywatności nie ma do niej odniesienia.

⁶Dostępna wyłącznie w języku angielskim: <https://help.x.com/en/using-x/about-grok> (31 lipca 2024 r.)

- Innymi słowy, zgodnie z Polityką prywatności, **wszelkie dane na platformach Twittera i wszelkie publicznie dostępne dane poza platformami Twittera mogą być wykorzystywane do szkolenia "modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji"**.
- Nie ma jasnego wskazania, czy **rezygnacja z wykorzystywania danych dla szkolenia Grok** oznacza również, że **żaden inny model sztucznej inteligencji nie będzie szkolony w oparciu o te dane osobowe**.

3.3.2. Brak ograniczeń czasowych, umożliwiający wykorzystanie „starych” danych osobowych

Zauważamy, że Twitter nie zaproponował żadnego czasowego ograniczenia przetwarzania danych na potrzeby szkolenia sztucznej inteligencji. Wydaje się, że Twitter stara się wykorzystywać liczne "nieaktywne" („uśpione”) konta jako źródło danych osobowych. Wówczas, użytkownik może nawet nie być świadomym lub nie zareagować na (ukryte i niedostrzegalne) aktualizacje ustawień Twittera. Dzięki temu Twitter może generować przychody nawet od osób, których dane dotyczą, które od lat w znacznym stopniu nie korzystały z ich usług („recykling danych”). Takie dane powinny zazwyczaj podlegać procedurom usuwania na mocy art. 5 ust. 1 lit. e) RODO, czego Twitter najwyraźniej nigdy nie wdrożył.

Należy również zauważyć, że Polityka prywatności Twittera obowiązująca w dniu 25 maja 2018 r. nie stanowiła wyraźnie, że usunięcie konta na Twitterze obejmowało usunięcie wszystkich danych osobowych związanych z tym kontem.⁷ W związku z tym, dane na potrzeby szkolenia sztucznej inteligencji mogą obejmować dane osobowe z usuniętych kont, które Twitter nadal przechowuje.

3.3.3. Brak ograniczenia dla "konkretnych celów" zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. b RODO

Z polityki prywatności Twittera nie wynika jasno, jaki jest konkretny cel przetwarzania danych w celu szkolenia "modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji" administratora danych. Polityka prywatności stwierdza:

"Zbierane przez nas i publicznie dostępne informacje możemy również użytkować na potrzeby trenowania naszych modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji w celach określonych w tej polityce".⁸

Pod nagłówkiem "Jak używamy informacji" Twitter wymienia "pięć obszarów użytkowania" w jakich wykorzystuje informacje, wymieniając niezwykle szerokie cele, które mają zastosowanie, do przetwarzania danych osobowych w ogólności:

1. Organizowanie, ulepszanie i personalizowanie naszych usług
2. Poprawa bezpieczeństwa i wzmocnienie zabezpieczeń
3. Pomiar, analiza i ulepszanie naszych usług
4. Informowanie użytkownika o produktach i usługach
5. Badania.

Chociaż jedyna wzmianka w Polityce prywatności o "modelach uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji" znajduje się w podtytule "Organizowanie, ulepszanie i personalizowanie naszych usług" (co sugeruje, że organizowanie, ulepszanie i personalizacja są celami szkolenia sztucznej

⁷ https://twitter.com/privacy/previous/version_14

⁸ <https://x.com/en/privacy> (podkreślenie dodane).

inteligencji), to owa wzmianka sugeruje, że wykorzystanie danych osobowych do szkolenia sztucznej inteligencji może być wykorzystane do dowolnego z niezwykle szerokich celów wymienionych w polityce.

Może to obejmować w zasadzie wszystko; tak szerokie potencjalne "cele" nie zapewniają żadnego rozróżnienia między następującymi przykładami "modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji":

- System sztucznej inteligencji do wykrywania botów, nielegalnych zachowań i tym podobnych (*bezpieczeństwo*)
- System AI, który pozwala użytkownikom na interakcję i odpowiadanie na pytania (*ulepszanie usług*)
- System sztucznej inteligencji pomagający ulepszać zdjęcia przesyłane przez użytkowników (*ulepszanie usług*)
- System AI umożliwiający wyszukiwanie użytkowników na platformie za pomocą zdjęcia (*ulepszanie i personalizacja usług*)
- System sztucznej inteligencji pomagający znaleźć bardziej istotne informacje w kanale wiadomości (*personalizacja usług*).
- System sztucznej inteligencji umożliwiający reklamodawcom wykorzystywanie słabości użytkowników (*obsługa i ulepszanie usług*)
- System sztucznej inteligencji umożliwiający partiom politycznym wpływanie na wybory (*personalizacja usług*)
- System sztucznej inteligencji umożliwiający znajdowanie potencjalnych przyszłych przestępców za pomocą platformy.

→ *Ogólnie rzecz biorąc, definicja celów polityki prywatności jest niejednoznaczna i całkowicie niejasna dla osób, których dane dotyczą, chcących zrozumieć, w jaki sposób i dlaczego ich dane osobowe są przetwarzane.*

3.3.4. Brak anonimizacji lub pseudonimizacji danych osobowych

Zwracamy uwagę, że Twitter nawet nie twierdzi, że przewiduje stosowanie minimalizacji lub ograniczenia przetwarzania danych osobowych w jakikolwiek sposób, w jakimkolwiek kształcie lub formie.

Co ważne, RODO zwykle przewiduje procesy takie jak anonimizacja lub (przynajmniej) pseudonimizacja jako środki do wdrożenia wymogów określonych w art. 5 RODO lub w celu spełnienia obowiązku zapewnienia „ochrony danych już w fazie projektowania i domyślnie”.

Żadna ze stron internetowych Twittera nie zawiera wskazówek, nie mówiąc już o wyraźnym zobowiązaniu prawnym, w tym kierunku.

3.3.5. Podsumowanie: Brak ograniczeń dotyczących przetwarzania danych

Podsumowując, opis operacji przetwarzania danych przez Twittera nie przewiduje żadnego z typowych ograniczeń przetwarzania danych osobowych. Wydaje się, że Twitter próbuje wykorzystać obecny szum wokół technologii sztucznej inteligencji i brak zrozumienia tego zagadnienia, aby "prześlizgnąć się" przez operacje przetwarzania, które w przeciwnym razie nigdy nie byłyby tolerowane.

→ *Twitter przewiduje wykorzystanie wszelkich danych osobowych (dostępnych na Twitterze lub pochodzących od strony trzeciej), w dowolnym celu, bez ograniczenia czasowego i potencjalnie dotyczących każdego odbiorcy informacji z tych systemów.*

3.4. Przewidywalne problemy techniczne związane z wdrożeniem zmian przez Twittera

Oczywistym jest, że sposób, w jaki Twitter obecnie przetwarza dane nie prowadzi do posiadania właściwej i jasnej podstawy prawnej dla każdej operacji przetwarzania.

3.4.1. Brak podziału na osoby, których dane dotyczą, które wyrażają zgodę i/lub sprzeciw

Funkcjonowanie mediów społecznościowych, w których dane są często udostępniane lub łączone (mieszane), zwykle oznacza, że jakkolwiek sprzeciw (technicznie) nie miałby zastosowania do danych, które nie są bezpośrednio powiązane z konkretnym kontem. Jest to szczególnie widoczne, gdy użytkownik publikuje dane osobowe innej osoby, której dane dotyczą (która może nawet nie mieć konta na portalu X). To samo ograniczenie techniczne dotyczy także wykorzystania danych osobowych różnych użytkowników serwisu, np. gdy użytkownik, który zgłosił sprzeciw, znajduje się na zdjęciu zamieszczonym przez użytkownika, który nie zgłosił sprzeciwu.

Dlatego trudno nam zrozumieć, w jaki sposób Twitter może oddzielić dane osobowe użytkowników, którzy zrezygnowali przetwarzania ich danych osobowych, od danych osobowych innych użytkowników.

3.4.2. Brak rozdziału między danymi osobowymi objętymi zakresem zastosowania art. 6 i 9 RODO

Nawet jeśli Twitter odnosi się do danych osobowych konkretnej osoby, której dane dotyczą, nie jest jasne, czy Twitter może odróżnić dane osobowe objęte zakresem zastosowania art. 6 RODO od tak zwanych danych "wrażliwych", które są chronione na podstawie art. 9 RODO.

Ponieważ inne platformy mediów społecznościowych, takie jak Meta, od dawna utrzymują, że rozróżnienie między danymi wrażliwymi (art. 9 RODO) a innymi danymi osobowymi jest technicznie niemożliwe,⁹ jest niezwykle mało prawdopodobne, aby Twitter mógł prawidłowo je rozróżnić, biorąc pod uwagę fakt, że dane użytkownika są wykorzystywane do szkolenia modelu sztucznej inteligencji. Ten sam problem dotyczy również danych osobowych, o których mowa w art. 10 RODO.

Jak wyjaśniono bardziej szczegółowo poniżej, art. 9 RODO nie przewiduje legalizacji wykorzystywania szczególnych kategorii danych osobowych na podstawie "prawie uzasadnionego interesu". Niemniej jednak, takie dane osobowe mogły być wykorzystywane do szkolenia systemów sztucznej inteligencji Twittera również na podstawie tej przesłanki.

⁹ Meta stoi obecnie w obliczu sporu sądowego przed TSUE w sprawie C-446/21 Schrems, w której Meta stwierdziła, że "nie oddziela" szczególnych kategorii danych zgodnie z art. 9 RODO od innych kategorii danych, a zatem nie byłaby w stanie przestrzegać art. 9 RODO.

3.4.3. Brak rozdziału między danymi osobowymi z UE i spoza UE

Nie jest jasne, w jaki sposób Twitter oddziela dane osobowe objęte zakresem zastosowania RODO, na podstawie art. 3 RODO, od danych osobowych innych osób. Nie chodzi wyłącznie o to, że „wspólne” dane (np. użytkownik Twittera z USA wspomina użytkownika Twittera z UE w swoim poście lub wspólnym zdjęciu) mogą być trudne do oddzielenia, ale z Polityki prywatności wynika, że według Twittera takie, wspólne operacje przetwarzania mają dwóch oddzielnych administratorów (Twitter oraz X Corp.), co sugerowałoby jednak, że oba wskazane podmioty współadministrują danymi.

3.5. Danych osobowych nie można "zapomnieć" z systemu AI

Doświadczenie z funkcjonowania innych systemów sztucznej inteligencji, takich jak Large Language Models (LLM), które są oparte na sztucznych sieciach neuronowych (zob. np. skarga *noyb* przeciw OpenAI), dowodzi, że dane osobowe¹⁰, które raz zostały wprowadzone do systemu sztucznej inteligencji, nie mogą (według administratorów danych) zostać "oduczone", "zapomniane", usunięte lub sprostowane.

W związku z tym, wydaje się prawdopodobne, że "sprzeciw" wobec przetwarzania danych, zgłoszony po tym, jak domyślne ustawienie zezwalające na wykorzystanie wszystkich postów, interakcji, wejść i wyników wyszukiwania do szkolenia Grok zostało już aktywowane na wszystkich kontach X, nie spowoduje, że dane osobowe nie będą już przetwarzane w ramach modeli sztucznej inteligencji, a zatem wbrew obowiązkom wynikającym z art. 17 RODO ("*prawo do 'bycia zapomnianym'*"). Takie podejście administratora danych jest nie tylko naruszeniem przepisów RODO, ale dodatkowym czynnikiem, który poważnie narusza prawa i wolności osób, których dane dotyczą.

Twitter nigdzie nie potwierdza nieodwracalności przetwarzania danych przez sztuczną inteligencję. Zamiast tego, na swoich stronach internetowych¹¹ bezpodstawnie zapewnia osoby, której dane dotyczą, że mogą "łatwo" zapobiec wykorzystywaniu ich danych poprzez ustawienie postów jako prywatnych, usuwanie postów lub rezygnację z domyślnego ustawienia udostępniania danych do celów szkoleniowych.

4. NARUSZENIA RODO

4.1. Naruszenie art. 5 RODO

Podejście Twittera, opisane powyżej, narusza artykuł 5 RODO. Biorąc pod uwagę konieczność uwzględnienia wielu z czynników, o których mowa w art. 5 RODO, przy ocenie legalności przetwarzania danych na podstawie art. 6 ust. 1 lit. f) RODO, naruszenia te odzwierciedlają również brak "prawnie uzasadnionego interesu":

4.1.1. Rzetelność i przejrzystość przetwarzania zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. a)

Wykorzystanie danych osobowych osób, których dane dotyczą do szkolenia sztucznej inteligencji było nieprzejrzyste pod każdym względem. Jak opisano szczegółowo w punktach 4.5.8 i 4.5.9, osoby, których dane dotyczą, korzystające z X (a wcześniej Twittera), nie były świadome tego, że

¹⁰ Zob. np. https://noyb.eu/sites/default/files/2024-04/OpenAI%20Complaint_EN_redacted.pdf

¹¹ <https://help.x.com/en/rules-and-policies/data-processing-legal-bases>; <https://help.x.com/en/using-x/about-grok>

ich dane zostaną w pewnym momencie wykorzystane do szkolenia nieograniczonych "modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji". Osoby, których dane dotyczą, nie mogły oczekiwać, że ich dane zostaną wykorzystane właśnie w takim celu.

Zwracamy uwagę na fakt, że podmioty danych nie zostały powiadomione, gdy Polityka prywatności została zaktualizowana w zakresie przetwarzania danych związanego ze sztuczną inteligencją. Co istotne, nawet gdyby osoby, których dane dotyczą zapoznały się z Polityką prywatności, i tak nie mogłyby odnaleźć pełnych informacji na temat przetwarzania danych osobowych w celu szkolenia "*modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji*", jako że nie znajdowały się w polskiej wersji językowej.

Co więcej, osoby, których dane dotyczą nie zostały poinformowane także wtedy, gdy Twitter wprowadził nowe domyślne ustawienie polegające na pozyskiwaniu wszystkich danych osobowych na platformie X w celu szkolenia Grok i innych "*modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji*" xAI. To oznaczało, że osoby, których dane dotyczą nie mogły zrezygnować z przetwarzania ich danych („*opt out*”) przed rozpoczęciem przetwarzania. Twitter zapewnia przy tym, że opcja rezygnacji („*opt out*”) z przetwarzania nie jest wyraźnie wyświetlana użytkownikom. Jak wskazano w pkt 3.2.2, funkcjonalność pozwalająca na zarządzanie domyślnie zaznaczonym zezwoleniem na wykorzystanie danych do szkolenia sztucznej inteligencji („*opt in*”) oraz odpowiadającą mu opcją rezygnacji nie były początkowo dostępne z poziomu aplikacji X. Zamiast tego, użytkownicy mogli uzyskać dostęp do tej funkcjonalności tylko poprzez zalogowanie się na platformę X za pośrednictwem przeglądarki internetowej. Po zalogowaniu się, użytkownik musi się jednak zmierzyć z sześcioma dodatkowymi krokami, które prowadzą do dostępu do opcji rezygnacji z przetwarzania danych. Takie, celowe działanie mające na celu uniemożliwienie osobie, której dane dotyczą uzyskanie wiedzy o przetwarzaniu jej danych, a zarazem obniżenie wskaźnika rezygnacji z przetwarzania danych są wyraźnie "nierzetelne" i naruszają zasadę rzetelności, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. a) RODO. Nadto, brak odpowiednich informacji, zgodnie z art. 12 i 13 RODO, (patrz poniżej) również prowadzi do naruszenia zasady przejrzystości wynikającej z art. 5 ust. 1 lit. a) RODO.

4.1.2. Ograniczenie celu na mocy art. 5 ust. 1 lit. b) i art. 6 ust. 4 RODO

Artykuł 5 ust. 1 lit. b) RODO wyraźnie stanowi, że dane osobowe muszą być gromadzone w "konkretnych" celach. Jak już podkreślono w pkt. 3.3.3 powyżej, Twitter nie wymienia żadnego "konkretnego celu" przetwarzania danych osobowych za pomocą "modeli uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji", zamiast tego podając niezwykle szerokie cele obsługi, ulepszania i personalizacji swoich usług.

- Skoro, według Grupy Roboczej art. 29 cel "*poprawy doświadczenia użytkowników*", "*cele marketingowe*", "*cele związane z bezpieczeństwem IT*" lub "*przyszłe badania*" (bez podania większej ilości szczegółów) są celami, które są zbyt niejasne lub ogólne i "*nie spełniają kryteriów bycia 'konkretnymi'*", to nie sposób uznać celów określonych przez Twittera, tj. "*oferowanie lepszych usług*" lub "*organizowanie, ulepszanie i personalizacja naszych usług*" za "konkretnie" cele.¹²
- Jeśli, według stanowiska EROD wyrażonego w wiążącej decyzji 5/2022, przeciętny użytkownik nie może w pełni zrozumieć, co oznacza przetwarzanie danych w celu poprawy jakości usług, gdy zawarta z nim umowa nie rozjaśnia tego pojęcia, to w jaki sposób użytkownicy X mogą w pełni zrozumieć, co oznacza przetwarzanie "*w celu oferowania*

¹² Grupa Robocza Art. 29, Opinia 03/2013 w sprawie ograniczenia celu, 2 kwietnia 2013 r., 00569/13/EN, WP203, s. 16.

*lepszyc usług" lub "w celu organizowania, ulepszania i personalizacji naszych usług" bez podania dalszych szczegółów?*¹³

- Jeśli, zgodnie z wytycznymi EROD w sprawie przetwarzania danych osobowych za pomocą urządzeń wideo, *"nadzór wideo oparty na samym celu "bezpieczeństwa" lub "dla bezpieczeństwa użytkownika" nie jest wystarczająco konkretny"*, to w jaki sposób cele określone przez Twittera - *"oferowania lepszych usług" lub "organizowania, ulepszania i personalizacji naszych usług"* mogą być *"wystarczająco konkretne"*?¹⁴
- Jeśli, według stanowiska EIOD wyrażonego w decyzji dotyczącej postępowania w sprawie korzystania przez Komisję Europejską z usług Microsoft 365, cele *"świadczenia usługi online"*, w tym *"ciągłego doskonalenia"*, a w szczególności *"wprowadzania ulepszeń w zakresie produktywności użytkowników"*, *"jakości"* i *"skuteczności"* nie mogą być uznane za konkretne cele, to w jaki sposób cele określone przez Twittera - *"oferowania lepszych usług" lub "obsługi, ulepszania i personalizacji naszych usług"* - mogą być uznane za *"konkretne cele"*?¹⁵

Oczywistym jest, że określone przez Twittera cele *"oferowania lepszych usług" lub "organizowania, ulepszania i personalizacji naszych usług"* nie mogą być postrzegane jako wystarczająco konkretne. Ponadto, biorąc pod uwagę, że jedyna wzmianka w Polityce prywatności o przetwarzaniu danych w celu szkolenia *"modeli uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji"* wskazuje, że przetwarzanie może opierać się na dowolnym celu wymienionym w Polityce prywatności, to te modele (systemy) sztuczna inteligencji mogą być wykorzystywane do zupełnie innych, niepowiązanych celów (patrz przykłady powyżej w pkt. 3.3.3).

Zgodnie z kryteriami wymienionymi w art. 6 ust. 4 RODO jest jasne, że przetwarzanie danych osobowych udostępnianych przez użytkowników Twittera w tak szerokich i niesprecyzowanych celach jest niezgodne z jego pierwotnym celem, którym jest dostarczanie usług sieci społecznościowej:

- Nie ma związku między owym pierwotnym celem a celem zamierzonego dalszego przetwarzania. Planowane przez Twittera wykorzystanie danych osobowych do szkolenia modeli sztucznej inteligencji nie wynika z żadnego związku z pierwotnym celem, ale raczej wynika z faktu, że takie szkolenie wymaga dużych ilości danych, a Twitter posiada duże ilości danych, które chce wykorzystać.
- Kontekst, w którym dane osobowe zostały zebrane, stoi w sprzeczności z ich wykorzystaniem do zamierzonego dalszego przetwarzania. Informacje zostały początkowo udostępnione na platformie Twittera w celu uczestniczenia w sieci społecznościowej udostępnianej przez Twittera i dzielenia się informacjami z określonymi osobami. Skarżąca, i z pewnością również inni użytkownicy Twittera, nie przewidywali, że informacje te zostaną wykorzystane do szkolenia *"modeli uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji"* przeznaczonej do wszelkiego rodzaju nieokreślonych przyszłych zastosowań.
- Charakter danych osobowych, w szczególności fakt, że przetwarzane są szczególne kategorie danych osobowych, również stoi na przeszkodzie zgodności ich dalszego przetwarzania w celu szkolenia *"modeli uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji"*.

¹³ Wiążąca decyzja EROD 5/2022 w sprawie sporu przedłożonego przez organ nadzorczy Irlandii dotyczącego WhatsApp Ireland Limited (Art. 65 RODO), pkt 111 i 114.

¹⁴ EROD, Wytyczne 3/2019 w sprawie przetwarzania danych osobowych za pośrednictwem urządzeń wideo, 29 stycznia 2020 r., pkt. 15, s. 9.

¹⁵ Decyzja EIOD w sprawie dochodzenia dotyczącego korzystania przez Komisję Europejską z platformy Microsoft 365, sprawa 2021-0518, 8 marca 2024 r., pkt. 97, s. 34.

- Skarżąca może jedynie spekulować na temat istnienia odpowiednich zabezpieczeń, przy czym nie ma dokumentacji na temat takich zabezpieczeń. Tym samym, zadaniem Twittera będzie wykazanie, czy takie zabezpieczenia istnieją. Nawet istnienie takich zabezpieczeń nie zmienia faktu, że ogólnie rzecz biorąc, dalsze przetwarzanie danych jest niezgodne z ich pierwotnym przetwarzaniem.

Ponieważ test zgodności, o którym mowa w art. 6 ust. 4 RODO wykazuje niezgodność między pierwotnym celem przetwarzania a dalszym przetwarzaniem danych w celu szkolenia nieokreślonych przyszłych *"modeli uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji"*, Twitter nie mógł oprzeć dalszego przetwarzania danych na prawnie uzasadnionym interesie (nawet jeśli taki prawnie uzasadniony interes istniał, co zresztą jest kwestionowane w niniejszej skardze).

Mając na uwadze powyższe, Twitter wyraźnie narusza zasadę ograniczenia celu zawartą w art. 5 ust. 1 lit b) RODO.

4.1.3. Minimalizacja danych zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. c)

Jak podkreślono w pkt. 3.3.1 do 3.3.3, polityka prywatności Twittera nie ogranicza przetwarzania danych osobowych (zakres, źródła, rodzaje danych lub okresy przetwarzania). Teoretycznie, Twitter zezwala więc na wykorzystanie wszelkich "gromadzonych przez nas informacji" na potrzeby szkolenia "modeli uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji". Brak również ograniczeń przetwarzania z wykorzystaniem anonimizacji, pseudonimizacji lub innych technologii zwiększających prywatność.

Tym samym Twitter narusza również zasadę minimalizacji danych określoną w art. 5 ust. 1 lit. c) RODO.

4.1.4. Prawidłowość danych zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. d)

Zauważamy ponadto, że systemy sztucznej nadal charakteryzują się bardzo niskim współczynnikiem prawidłowości.¹⁶ Podczas gdy generowane przez sztuczną inteligencję zdjęcia osób z czterema palcami mogą być tolerowane, niedokładne informacje na temat danej osoby mogą prowadzić do poważnych naruszeń. Jest prawdopodobne, że wszelkie wyniki odnoszące się do osoby, której dane dotyczą będą regularnie generować fałszywe wyniki, co prawdopodobnie naruszy art. 5 ust. 1 lit. d) RODO.

4.1.5. Ograniczenie przechowywania danych zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. e)

Z informacji podanych przez Twittera wynika, że planuje on przetwarzać dane osobowe wprowadzone do swoich systemów (modeli) sztucznej inteligencji przez czas nieokreślony. W Polityce prywatności ani w żadnym innym miejscu czy dokumencie nie określono bowiem ograniczeń dla okresu przechowywania danych. Prawdopodobnie, będzie to stanowiło to dodatkowe naruszenie art. 5 ust. 1 lit. e) RODO.

4.2. Brak podstawy prawnej w rozumieniu art. 6 ust. 1 RODO

Wykorzystanie jakichkolwiek danych osobowych do szkolenia modeli sztucznej inteligencji jest bez wątpienia "przetwarzaniem" danych osobowych w myśl art. 4 ust. 2 RODO. W związku z tym, wymagana jest odpowiednia "podstawa prawna", o której mowa w art. 6 ust. 1 RODO, ponieważ

¹⁶ <https://noyb.eu/en/chatgpt-provides-false-information-about-people-and-openai-cant-correct-it>

na mocy RODO przetwarzanie danych osobowych jest domyślnie traktowane jako niezgodne z prawem.

Wydaje się, że aby uzasadnić wykorzystanie danych osobowych (w tym postów i interakcji użytkowników X) ponad 60 milionów osób, których dane dotyczą z UE/EOG, Twitter opiera swoje działania na rzekomym nadrzędnym "prawnie uzasadnionym interesie" zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. f) RODO.

Jesteśmy zaskoczeni twierdzeniem Twittera jakoby miał "prawnie uzasadniony interes" w wykorzystywaniu wszystkich danych osobowych ponad 60 milionów użytkowników z UE/EOG, podczas gdy TSUE niedawno, jednoznacznie orzekł w sprawie C252/21 *Bundeskartellamt*, że administrator danych nie ma nawet "prawnie uzasadnionego interesu" w wykorzystywaniu danych osobowych do celów reklamowych.¹⁷

Wydaje się oczywistym, że przedstawiona przez TUSE wykładnia nie pozwala na nieodwracalne wprowadzenie ich danych osobowych do nieokreślonej "modeli uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji" bez ograniczenia celu i z nieujawnioną liczbą odbiorców, którzy będą mogli uzyskać dostęp do danych osobowych wprowadzonych do takiego systemu.

→ *Biorąc pod uwagę, że TSUE wyraźnie uznał, że posługiwanie się spersonalizowaną reklamą nie stanowi "prawnie uzasadnionego interesu", jest oczywistym, że przetwarzanie danych osobowych za pomocą nowych środków w jakimkolwiek celu (najprawdopodobniej, w tym "spersonalizowanej reklamy") nie może być zgodne z art. 6 ust. 1 lit. f) RODO.*

Aby uniknąć wątpliwości, chcemy jednak podkreślić, że Twitter nie spełnił żadnego z kroków typowego 3-stopniowego testu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. f) RODO:

4.3. Brak "prawnie uzasadnionego interesu" zgodnie z artykułem 6 ust. 1 lit. f) RODO (Krok 1)

Zgodnie z ustalonym 3-stopniowym testem równoważności, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. f) RODO¹⁸, Twitter musi określić i udowodnić, że ma "prawnie uzasadniony interes". W niniejszej sprawie analiza nie powiodła się już na pierwszym etapie, ponieważ Twitter nie wskazuje - a tym bardziej nie udowadnia - istnienia takiego prawnie uzasadnionego interesu:

4.3.1. Twitter opiera się na "środkach technicznych", a nie na "prawnie uzasadnionym interesie".

Na odrębnej od Polityki prywatności stronie internetowej Twitter stwierdza, że ma następujący prawnie uzasadniony interes:

"przetwarzanie publicznych postów w celu szkolenia modeli uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji, w tym modeli generatywnych".¹⁹

Zazwyczaj każda analiza "prawnie uzasadnionego interesu" rozpoczyna się od ustalenia interesu lub celu przetwarzania - innymi słowy, "celu" operacji przetwarzania. Jak wspomniano w pkt. 3.3.3 powyżej, Twitter nie wymienia żadnego konkretnego celu przetwarzania danych osobowych

¹⁷ Meta Platforms Inc przeciwko Bundeskartellamt, Sprawa C-252/21.

¹⁸ TSUE, 4 maja 2017 r., C-13/16 (*Rigas*), ust. 28.

¹⁹Dostępna wyłącznie w języku angielskim (tł. aut.): <https://help.x.com/en/rules-and-policies/data-processing-legal-bases>

za pośrednictwem "modeli uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji", ale zamiast tego przytacza wszelkie "cele określone w niniejszej polityce".

Te niejasne uzasadnienia przetwarzania danych, szczegółowo opisane w pkt. 4.1.2 powyżej, nie mogą stanowić konkretnego celu w rozumieniu art. 5 ust. 1 lit. b) RODO. Takie niesprecyzowane cele są tak samo prawnie uzasadnionymi interesami, jak wszelkie inne sposoby przetwarzania danych osobowych (takie jak "przechowywanie wszystkich danych w bazie danych", "prowadzenie sieci społecznościowej", "znajdowanie korelacji w danych użytkownika" lub "przeprowadzanie analiz Big Data").

To, co opisuje Twitter, nie jest prawnie uzasadnionym interesem, a jedynie środkiem (zob. np. art. 4 ust. 7 RODO "cele i środki") do osiągnięcia różnych szerokich i nieokreślonych celów.

4.3.2. "Prawnie uzasadniony interes" uznany przez RODO ma zazwyczaj charakter prewencyjny

Przykłady wymienione w Motywach 47-49 RODO to przede wszystkim prawnie uzasadniony interes administratora o charakterze prewencyjnym (takie jak bezpieczeństwo sieci, bezpieczeństwo informacji lub zapobieganie oszustwom). W takich przypadkach ustawodawca wykazał otwartość na uznanie przetwarzania danych osobowych za realizację "prawnie uzasadnionego interesu", biorąc pod uwagę, że administrator danych działa jedynie w sposób obronny.

Zamiast tego, Twitter wydaje się zmierzać ku ofensywnemu wykorzystywaniu danych osobowych ponad 60 milionów osób, których dane dotyczą z UE/EOG w celu czerpania zysków z (często dawno nieużywanych - „porzuconych”) profili w mediach społecznościowych. RODO i jego motywy nie przewidują ani nie sugerują, że takie przetwarzanie danych osobowych może być postrzegane jako prawnie uzasadniony interes.

4.3.3. Samo zarabianie pieniędzy nie jest "prawnie uzasadnionym interesem"

Pomimo przeciwnych twierdzeń administratorów danych, sam interes w zarabianiu pieniędzy nie jest "prawnie uzasadnionym interesem", co obrazują niezliczone decyzje organów nadzorczych dotyczące sprzedaży danych osobowych, wykorzystania ich na potrzeby spersonalizowanej reklamy i tym podobnych.²⁰

4.3.4. Samo zbieranie danych nie jest "prawnie uzasadnionym interesem"

Podobnie, prawnie uzasadnionym interesem nie jest zwykłe kupowanie i zbieranie danych osobowych od stron trzecich ("pośrednictwo w handlu danymi" - „data brokerage”) oraz wykorzystywanie danych wewnętrznych do zupełnie niezwiązanych ze sobą nowych pomysłów biznesowych.

Gdyby samo wyodrębnienie danych osobowych z różnych systemów w celu wsparcia dowolnego rodzaju nowego przetwarzania danych w jakimkolwiek nieokreślonym celu było "prawnie uzasadnionym interesem", oznaczałoby to, dosłownie, że każdy administrator danych mógłby wykorzystywać dowolne dane osobowe z dowolnego źródła w dowolnym nowym celu. Narracja prezentowana przez Twittera jest zatem całkowicie niezgodna z powszechnym rozumieniem RODO.

²⁰ Zob. [np. https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/documenten/ap-normuitleg-grondslag-gerechvaardigd-belang](https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/documenten/ap-normuitleg-grondslag-gerechvaardigd-belang)

4.3.5. Naruszenie artykułów 5, 12, 13, 17 ust. 1 lit. c), 18, 19, 21 ust. 1 i 25 RODO

Jak wykazano powyżej i poniżej (zob. 4.1 i 4.6 do 4.9) proponowany system (model) sztucznej inteligencji Twittera i sposób jego wprowadzenia wyraźnie narusza co najmniej artykuły 5 ust. 1, 5 ust. 2, 12, 13, 17 ust. 1 lit. c), 19, 21 ust. 1 i 25 RODO. Naruszenie innych przepisów RODO jest kolejnym ważnym czynnikiem i powodem, dla którego jakiegokolwiek równoważenie interesów na podstawie artykułu 6 ust. 1 lit. f) RODO musi zakończyć się niepowodzeniem.

System sztucznej inteligencji, który opiera się na naruszeniu ośmiu (!) artykułów RODO za jednym zamachem, nigdy nie może być postrzegany jako "zgodny z prawem".

4.3.6. Włączenie "danych wrażliwych" w rozumieniu art. 9 RODO

O czym była mowa w pkt. 3.4.2 wyżej, nie wiadomo, czy Twitter może rozróżnić dane wrażliwe w rozumieniu art. 9 RODO od innych danych. W związku z tym, zauważamy, że Twitter prawdopodobnie nie ma możliwości polegania na "prawnie uzasadnionym interesie", ponieważ Twitter (prawdopodobnie) przetwarza szczególne kategorie danych, które to dane nie wchodzą w zakres zastosowania art. 6 ust. 1 lit. f) RODO. To zaś czyni wykorzystanie tej podstawy przetwarzania danych niedostępną dla Twittera.

4.3.7. Brak rozróżnienia danych osobowych osób, których dane dotyczą

Jak wskazano w pkt 3.4.1 wyżej, Twitter prawdopodobnie nie jest w stanie oddzielić danych osobowych (i.) osób, których dane dotyczą, które wyraziły sprzeciw oraz (ii.) danych osobowych dotyczących osób, których dane nie wyraziły sprzeciwu (i które potencjalnie nie są nawet użytkownikami X).

Prowadzi to do oczywistego wniosku, że mimo wyrażenia sprzeciwu przez użytkowników, ich dane nadal mogą być przetwarzane, m. In. gdy są one przesyłane lub publikowane przez innych użytkowników. Rozsądne jest zatem założenie, że prawo do sprzeciwu wynikające z art. 21 ust. 1 RODO nie może być w pełni przestrzegane.

Poleganie na prawie uzasadnionym interesie jako podstawie prawnej zawsze wymaga zgodności przetwarzania z prawem, w tym zapewnienia osobie, której dane dotyczą, prawa do sprzeciwu. Ponieważ nie zawsze jest to możliwe, a przynajmniej nie w przypadku wszystkich danych, Twitter nie może wykorzystać artykułu 6(1)(f) RODO jako podstawy prawnej dla omawianego przetwarzania.

4.3.8. Podsumowanie dotyczące istnienia "prawnie uzasadnionego interesu"

- *Twitter nie realizuje żadnych prawnie uzasadnionych interesów w rozumieniu art. 6 ust. 1 lit. f) RODO.*
- *Samo korzystanie z szerokiej kategorii różnych technologii stanowi tzw. "środek", a nie prawnie uzasadniony interes same w sobie.*
- *W porównaniu z prawnie uzasadnionymi interesami wymienionymi w RODO lub przyjętymi w orzecznictwie, samo pozyskiwanie danych osobowych w celu wykorzystania ich do celów komercyjnych nie jest "prawnie uzasadnionym interesem".*
- *Wreszcie, Twitter stara się przetwarzać ogromną pulę danych osobowych, które (przynajmniej częściowo) zawierają dane osobowe, których nie można przetwarzać w oparciu o "prawnie uzasadniony interes".*

4.4. Przetwarzanie wszystkich danych w jakimkolwiek celu nie jest "ściśle niezbędne" (krok 2).

Drugi element testu uzasadnionego interesu w dużym stopniu pokrywa się z zasadą minimalizacji danych określoną w art. 5 ust. 1 lit. c) RODO oraz obowiązkiem zaangażowania się w ochronę danych *by design* i *by default* określoną w art. 25 RODO (patrz poniżej). TSUE wymaga, aby dane osobowe były ściśle niezbędne.

W sprawie C-252/21 *Bundeskartellamt* TSUE orzekł w pkt 108, że:

"Drugi element testu uzasadnionego interesu w dużym stopniu pokrywa się z zasadą minimalizacji danych określoną w art. 5 ust. 1 lit. c) RODO oraz obowiązkiem zaangażowania się w ochronę danych by design i by default określoną w art. 25 RODO (patrz poniżej). TSUE wymaga, aby dane osobowe były ściśle niezbędne wiąże się ona ze spoczywającym na sądzie odsyłającym obowiązkiem zweryfikowania tego, czy ten prawnie uzasadniony interes w przetwarzaniu danych nie może, racjonalnie rzecz biorąc, zostać zrealizowany w równie skuteczny sposób za pomocą innych środków, w mniejszym stopniu naruszających podstawowe prawa i wolności osób, których te dane dotyczą, w szczególności prawa do poszanowania życia prywatnego i ochrony danych osobowych zagwarantowane w art. 7 i 8 karty praw podstawowych (...)".²¹

Nie chodzi zatem o to, czy przetwarzanie byłoby lepsze, łatwiejsze lub wygodniejsze dla administratora danych, ale czy jest "ściśle niezbędne" do osiągnięcia celu. Oczywistym jest, że przeprowadzenie wobec Twittera testu niezbędności musi zakończyć się niepowodzeniem:

- Należy podkreślić, że ocena konieczności przeprowadzenia określonej operacji przetwarzania jest bardzo trudna, gdy konkretne cele nie zostały nawet ujawnione. Jak stwierdzono powyżej, *"modele uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji"* nie są celem, ale raczej szeroką grupą środków przetwarzania. Przetwarzanie nigdy nie może być "konieczne" ze względu na „środki technologiczne”.
- W świetle powyższego, jest bardzo mało prawdopodobne, aby cele przetwarzania danych ściśle wymagały wykorzystania wszelkich „zbieranych przez nas i publicznie dostępnych informacji” wszystkich użytkowników z UE/EOG, bez zastosowania żadnych środków anonimizacji lub pseudonimizacji i bez ograniczeń czasowych.
- Dowodem na to może być również fakt, że wielu administratorów danych opracowało już *"modele uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji"* bez korzystania z tak ogromnych źródeł danych.
- Ponadto należy zauważyć, że fakt, że tylko niektóre rodzaje "modeli uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji" wymagają dużej ilości danych dla szkolenia nie upoważnia Twittera do przetwarzania wszelkich potencjalnie dla nich dostępnych danych. Na przykład „maszyny reaktywne” ("Reactive Machines") wchodzą w zakres definicji "sztucznej inteligencji" i przy podejmowaniu decyzji nie opierają się na doświadczeniach z przeszłości. Nie może być zatem logicznie uzasadnione twierdzenie jakoby "ściśle koniecznym" jest wykorzystanie wszystkich danych osobowych do dowolnego *"modelu uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji"*.
- Wreszcie, Twitter mógłby ograniczyć przetwarzanie danych do danych osób, które faktycznie chcą korzystać z funkcji Grok AI. Nie jest jednak jasne w jakim stopniu wykorzystanie danych osobowych innych osób jest niezbędne do świadczenia usług sztucznej inteligencji dla niewielkiej grupy rzeczywistych użytkowników.

²¹ Meta Platforms Inc przeciwko Bundeskartellamt, pkt. 108

- Wydaje się oczywiste, że Twitter próbuje przetwarzać dane osobowe znacznie wykraczające poza zakres ściśle niezbędny do (nieujawnionych) potencjalnych celów.
- Można to również wykazać na przykładzie wielu istniejących systemów sztucznej inteligencji, które zostały przeszkolone i działały na znacznie mniejszych zbiorach danych.

4.5. Twitter nie spełnia również tzw. testu równowagi (krok 3)

Nawet gdyby uznano, że Twitter realizuje "prawnie uzasadniony interes", a przetwarzanie (wszystkich) danych osobowych, które posiada zostało uznane za "ściśle konieczne", trzeci poziom testu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. f) - ogólny test "równowagom" - również, wyraźnie zawiódłby w przypadku Twittera:

4.5.1. Interpretacja w świetle art. 7, 8 i 52 ust. 1 KPP

Oczywistym jest, że art. 6 ust. 1 lit. f) RODO musi być interpretowany w świetle Karty Praw Podstawowych, zwłaszcza że artykuł 6 ust. 1 lit. f) RODO pełni podobną funkcję jak test proporcjonalności wynikający z art. 52 ust. 1 KPP.

- Jeśli zgodnie z wyrokiem TSUE w sprawie C-293/12 *Digital Rights Ireland* (i wieloma kolejnymi wyrokami sądowymi TSUE) "zwykłe" przechowywanie metadanych komunikacyjnych w (dość) ważnym celu związanym z bezpieczeństwem narodowym nie jest "proporcjonalne", to w jaki sposób wykorzystanie (prawie) wszystkich danych osobowych ponad 60 milionów aktywnych użytkowników sieci społecznościowej w UE/EOG do szkolenia „*modeli uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji*” o niejasnym przyszłym zastosowaniu może być "proporcjonalne"?
- Jeśli w sprawie C-311/18 *Schrems II* według TSUE "zwykłe" skanowanie danych o ruchu i dostęp do przechowywanych danych do celów bezpieczeństwa narodowego narusza art. 7 i 8 KPP, to w jaki sposób wykorzystanie wszystkich tego typu danych może być "proporcjonalne" podczas szkolenia „*modeli uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji*”?
- Jeśli w połączonych sprawach C-203/15 i C-698/15 *Tele2* TSUE wyjaśnia, że "zwykłe" przechowywanie danych o ruchu i danych o lokalizacji do celów zwalczania przestępczości narusza art. 7 i 8 KPP, to w jaki sposób wykorzystanie wszystkich tego typu danych podczas szkolenia „*modeli uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji*” może być "proporcjonalne"?

Już porównanie orzecznictwa TSUE dotyczącego art. 7 i 8 KPP sugeruje, że wykorzystanie znacznie większych ilości danych osobowych do znacznie bardziej trywialnych celach (takich jak generowanie "humorystycznego wyszukiwania AI" lub ulepszenie chatbota) nie może być proporcjonalne w świetle art. 7 i 8 KPP, a w konsekwencji nie może być również proporcjonalne w świetle art. 6 ust. 1 lit. f) RODO.

4.5.2. Niezgodne z prawem pierwotne gromadzenie danych osobowych

Przeprowadzenie testu równowagi jest obarczone wadą, ponieważ Twitter w dużej mierze nie miał podstawy prawnej do pierwotnego pozyskania dużych ilości danych osobowych, które najwyraźniej wykorzystał do szkolenia „*modeli uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji*”.

Przed wejściem w życie RODO, w dniu 25 maja 2018 r., Twitter opierał przetwarzanie danych na przesłance zgody, o której mowa w art. 7(a) Dyrektywy 95/46. Zgoda ta jednak wynikała z samego korzystania ze strony internetowej (brak opcji "opt-in") i była wyraźnie daleka od standardów pozyskiwania zgody na przetwarzanie danych, o których mowa w art. 4 ust. 11 RODO lub art. 7(a)

Dyrektywy 95/46/WE.²² Twitter nie może opierać przetwarzania danych na zgodach uzyskanych od osób, których dane dotyczą do 25 maja 2018 r..

Tym samym, Twitter zbierał dużą część danych osobowych, w tym informacji, którymi podmioty danych dzielą się z Twitterem, jak również dodatkowych informacji, które Twitter otrzymuje na temat osoby, której dane dotyczą, oraz wniosków na temat osoby, której dane dotyczą, bez określenia podstawy prawnej przetwarzania, albo opierając się na prawnie uzasadnionym interesie, tak, jak robi to obecnie.²³ Należy zauważyć za, wyrokiem TSUE w sprawie C-252/21 *Bundeskartellamt*, pkt 117, że użytkownik internetowego serwisu społecznościowego

"nie może racjonalnie oczekiwać, że operator sieci społecznościowej będzie przetwarzał dane osobowe tego użytkownika, bez jego zgody, w celu spersonalizowanej reklamy".

Przetwarzanie informacji w takich celach, bez zgody osoby, której dane dotyczą, jest uzasadnione tylko wtedy, gdy spełnia szczególne wymogi niezbędności, zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. b) lub f).²⁴ Prawdopodobnie więc, Twitter nie miał odpowiedniej podstawy prawnej również do zbierania dużej części danych osobowych, które uzyskał od 25 maja 2018 r. do chwili obecnej.

4.5.3. Wyjątkowo duża i nieograniczona ilość danych osobowych

Co więcej, dane osobowe przetwarzane przez Twittera wykraczają poza jakąkolwiek "pulę danych" wykorzystywaną w podobnych celach:

- Zgodnie z Polityką prywatności przetwarzanie mogło dotyczyć wszelkich danych osobowych pozyskanych przez Twittera od momentu zarejestrowania się Skarżącej w serwisie przez długi czas i dane osobowe nadal przetwarzane pomimo skierowania żądania ich usunięcia, dane archiwalne i dane osobowe innych użytkowników.
- Takie dane mogą zawierać informacje wrażliwe ujawniające poglądy polityczne, sytuację finansową, orientację seksualną lub problemy zdrowotne, informacje na temat czynów zabronionych, wydarzeń, w których uczestniczyli użytkownicy, lub dane dzieci.
- Przetwarzanie dotyczy również danych wykorzystywanych do śledzenia użytkowników online (tracking online), które Twitter gromadzi na stronach internetowych podmiotów trzecich, danych osobowych przesłanych przez inne podmioty (osoby fizyczne i firmy) i tym podobnych.
- W 2021 r. portal X poinformował, że przetwarza 400 miliardów zdarzeń (events) w czasie rzeczywistym i generuje petabajt danych każdego dnia.²⁵

W porównaniu z typowymi przykładami przeważającego "prawnie uzasadnionego interesu" (np. ograniczone czasowo i przestrzennie przechowywanie obrazu z monitoringu lub

²² Na przykład. Polityka prywatności Twittera, obowiązująca od 14 maja 2007 r. "Korzystając z naszej Witryny, wyrażasz zgodę na przetwarzanie przez nas Twoich informacji zgodnie z niniejszą Polityką prywatności teraz i po wprowadzeniu przez nas zmian." (https://x.com/en/privacy/previous/version_1). Polityka prywatności Twittera, obowiązująca od 21 października 2013 r. "Korzystając z którejkolwiek z naszych Usług, użytkownik wyraża zgodę na gromadzenie, przekazanie, manipulowanie, przechowywanie, ujawnianie i inne wykorzystywanie jego informacji w sposób opisany w niniejszej Polityce prywatności." (https://x.com/en/privacy/previous/version_8). Polityka prywatności Twittera, obowiązująca od 18 czerwca 2017 r. "Korzystając z którejkolwiek z naszych Usług, użytkownik wyraża zgodę na gromadzenie, przekazanie, przechowywanie, ujawnianie i wykorzystywanie swoich informacji w sposób opisany w niniejszej Polityce prywatności. Obejmuje to wszelkie informacje, które użytkownik zdecyduje się podać, a które są uważane za wrażliwe zgodnie z obowiązującym prawem." (https://x.com/en/privacy/previous/version_13).

²³ Dostępna wyłącznie w języku angielskim (tł. aut.): <https://help.x.com/en/rules-and-policies/data-processing-legal-bases>

²⁴- C252/21 *Bundeskartellamt*, ust. 92.

²⁵ https://blog.x.com/engineering/en_us/topics/infrastructure/2021/processing-billions-of-events-in-real-time-at-twitter-

przechowywanie adresu IP ze względów bezpieczeństwa), Twitter angażuje się w przetwarzanie danych o zupełnie niespotykanych rozmiarach w nieokreślonych przyszłych celach.

4.5.4. Niepubliczne dane osobowe

Jak omówiono w pkt. 3.3.1 wyżej, nie jest jasne, czy Twitter będzie wykorzystywał dane pochodzące z prywatnych kont, prywatnych wiadomości przesyłanych pomiędzy użytkownikami X lub prywatnych (polubionych) postów, które nie są publicznie widoczne.

Polityka prywatności Twittera stwierdza ogólnie, że *"zbierane przez nas i publicznie dostępne informacje możemy również użytkować na potrzeby trenowania naszych modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji"*. Taka charakterystyka jest szeroka i nie wyklucza żadnego rodzaju danych osobowych. Wskazuje, że każda interakcja z X, prywatna lub publiczna, może być potencjalnie wykorzystywane do szkolenia *„modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji”*.

W sprawie C-252/21 *Bundeskartellamt* TSUE orzekł, w pkt 84 i 85, że nawet informacje znane internetowej sieci społecznościowej są ogólnie chronione przez RODO. TSUE podkreśla przy tym, że kluczowe jest intencja osoby, której dane dotyczą, towarzysząca udostępnieniu danych:

"[...] art. 9 ust. 2 lit. e) RODO należy interpretować w ten sposób, iż w przypadku gdy użytkownik internetowej sieci społecznościowej przegląda strony internetowe lub aplikacje powiązane z jedną lub kilkoma kategoriami, o których mowa w art. 9 ust. 1 RODO, nie upublicznia on w sposób oczywisty, w rozumieniu pierwszego z tych przepisów, dotyczących tego przeglądania danych zbieranych przez operatora tej internetowej sieci społecznościowej za pomocą plików cookie lub podobnych technologii rejestracji.

Gdy taki użytkownik zamieszcza dane na takich stronach internetowych lub w takich aplikacjach lub też gdy aktywuje zintegrowane z tymi stronami i aplikacjami przyciski wyboru, takie jak przyciski „Lubię to” lub „Udostępnij”, lub też przyciski umożliwiające użytkownikowi zidentyfikowanie się na tych stronach lub w tych aplikacjach za pomocą identyfikatorów połączenia związanych z jego kontem użytkownika w internetowej sieci społecznościowej, z jego numerem telefonu lub jego adresem elektronicznym, upublicznia on w oczywisty sposób, w rozumieniu tego art. 9 ust. 2 lit. e), dane zamieszczone w ten sposób lub wynikające z aktywowania tych przycisków jedynie w przypadku, gdy uprzednio wyraźnie wyraził swój wybór – w stosownym przypadku poprzez indywidualne zdefiniowanie z pełną znajomością rzeczy parametrów – publicznego udostępnienia dotyczących go danych nieograniczonej liczbie osób.”²⁶

Podobne stanowisko TSUE wyraził w wyrokach zapadłych w sprawach C-362/14 *Schrems I*, C-311/18 *Schrems II* lub C-468/10 *ASNEF*, w których TSUE konsekwentnie orzekał, że dane dotyczące komunikowania się i dane dotyczące treści są szczególnie chronione. Oczywiście jest, że Twitter (świadczący usługi "sieci społecznościowej") wykorzystuje głównie "dane dotyczące komunikowania się" i/lub "dane dotyczące treści" do odpowiednich czynności przetwarzania.

4.5.5. Technologia wysokiego ryzyka z regularnymi problemami

Obecnie, systemy sztucznej inteligencji są technologią nadal niesprawdzoną i opartą na przypuszczeniach. Zwiększa to, w ogromny sposób, ryzyko dla osób, których dane dotyczą. Biorąc pod uwagę, że Twitter nie wyjaśnia również, do czego *„model uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji”* będzie wykorzystywany, każdy taki produkt może zostać wykorzystany wbrew

²⁶ Meta Platforms Inc przeciwko Bundeskartellamt, pkt. 108

interesom osoby, której dane dotyczą, lub może powodować błędy, które będą miały dla tej osoby konsekwencje w życiu codziennym

Nie jest to tylko teoria, ale w dużej mierze nagłówki ostatnich lat. Aby wymienić tylko kilka (z wielu) przykładów:

- Microsoft musiał wyłączyć chatbota AI po tym, jak "zamienił się w nazistę".²⁷
- Google wycofało swoją funkcję wyszukiwania AI, ze względu na niezliczoną ilość błędów.²⁸
- Facebook musiał wyłączyć boty AI po tym, jak rozmawiały ze sobą w swoim własnym języku, niezrozumiałym dla ludzi.²⁹
- Systemy OpenAI były wykorzystywane do phishingu i oszustw.³⁰
- Stan Kalifornia zakazał autonomicznych samochodów w związku z częstymi problemami jakie wywoływały.³¹

Brak dokładnych wyników (zob. art. 5 ust. 1 lit. d) RODO) oraz ogólnie niejasne uprawnienia i zastosowanie takich systemów sprawiają, że Skarżąca obawia się, że jej własne dane osobowe zostaną wprowadzone do takiego systemu, który może później zostać wykorzystany również przeciwko niej.

Przetwarzanie danych osobowych wbrew interesom osoby, której dane dotyczą, jest kolejnym ważnym czynnikiem, który prowadzi do negatywnego wyniku w każdym teście równowagi.

4.5.6. Brak prawa do sprzeciwu lub usunięcia danych osobowych po ich wykorzystaniu ("Brak drogi powrotnej").

O czym była mowa w pkt. 3.5 wyżej modele sztucznej inteligencji mają problem z "oduczaniem się". Powszechnie uważa się, że "praktycznie niemożliwe jest, aby model sztucznej inteligencji 'zapomniał' rzeczy, których nauczył się z prywatnych danych użytkownika" po tym, jak został przeszkolony z wykorzystaniem takich informacji.³²

Oznacza to, że dla „modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji”, takich jak Grok lub innych modeli lub systemów rozwijanych lub tworzonych przez xAI, sprzeciw wobec przetwarzania może mieć wpływ jedynie na wykorzystanie danych osobowych w przyszłości - a nie na wykorzystanie danych osobowych, które zostały już wprowadzone do modelu sztucznej inteligencji. Oznacza to, że chociaż żadne nowe dane osobowe nie mogą zostać wprowadzone do systemu sztucznej inteligencji, Twitter nie ma możliwości usunięcia danych osobowych, na których jego "model uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji" został już przeszkolony, a więc wbrew artykułom 17 ust. 1 lit. c), 19 i 21 ust. 1 RODO. Jest to sprzeczne zwłaszcza z definicją "prawa do 'bycia zapomnianym'", która domyślnie wymaga również usunięcia wcześniej uzyskanych danych osobowych.

Fakt, że wykorzystanie danych osobowych wydaje się być (technicznie) nieodwracalne, narusza prawo do sprzeciwu wobec przyszłego przetwarzania danych zgodnie z art. 21 RODO.

²⁷ <https://www.cbsnews.com/news/microsoft-shuts-down-ai-chatbot-after-it-turned-into-racist-nazi/>

²⁸ <https://www.nytimes.com/2024/06/01/technology/google-ai-overviews-rollback.html>

²⁹ <https://www.firstpost.com/tech/news-analysis/facebook-researchers-shut-down-ai-bots-that-started-speaking-in-a-language-unintelligible-to-humans-3876197.html>

³⁰ <https://tech.co/news/chatgpt-ai-scams-watch-out-avoid#phishing>

³¹ <https://slate.com/business/2023/10/cruise-suspended-california-robotaxis-self-driving-cars-san-francisco.html>

³² Zobacz: <https://fortune.com/europe/2023/08/30/researchers-impossible-remove-private-user-data-deleted-trained-ai-models/>; zobacz także: https://www.theregister.com/2019/07/15/ai_delete_data/

W sprawach połączonych C-26/22 i C-64/22 SCHUFA, TSUE wskazał już, że przetwarzanie (publicznych) danych osobowych musi zakończyć się natychmiast po usunięciu tychże opublikowanych danych (w tym przypadku w ciągu 6 miesięcy). Podejście Twittera do szkolenia sztucznej inteligencji nie pozwala na usunięcie danych po tym, jak dane zostały wprowadzone do systemu.

Fakt, że przetwarzanie danych treningowych jest rzekomo nieodwracalne, jest kolejnym czynnikiem, który, co do zasady, powoduje, że test równoważności powinien zakończyć się wynikiem negatywnym.

4.5.7. X uznany przez Komisję Europejską za VLOP

25 kwietnia 2023 r. Komisja Europejska uznała X, posiadający ponad 60 milionów aktywnych użytkowników w UE,³³ za bardzo dużą platformę internetową (VLOP) w rozumieniu Aktu o usługach cyfrowych.³⁴ Jest to kolejna okoliczność potwierdzająca znaczący wpływ X na użytkowników w UE, poprzez pozyskiwanie i przetwarzanie ich danych osobowych. Jednocześnie, potęguje to niebezpieczny wpływ omawianego bezprawnego przetwarzania danych na podstawowe prawo do ochrony danych milionów osób w UE, których dane zostały nieświadomie wykorzystane do szkolenia sztucznej inteligencji, do której nie mają darmowego nawet dostępu (Grok jest dostępny w UE/EOG wyłącznie dla użytkowników X Premium).³⁵

4.5.8. Typowy przypadek nieograniczonego "dalszego przetwarzania"

Niekiedy wykorzystanie danych osobowych w innym, ściśle powiązanim celu (np. możliwość zastosowania filtra AI do przesłanego zdjęcia) może być zgodne z oczekiwaniami osoby, której dane dotyczą oraz (pierwotnymi) celami przetwarzania.

Jednak wykorzystanie wszystkich danych osobowych (bez względu na cel, w jakim dane zostały udostępnione lub wygenerowane) w nieujawnionym przyszłym celu przetwarzania danych przez Twittera, za pośrednictwem dowolnej formy obecnych lub przyszłych "modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji" jest typowym przypadkiem niepowiązanego "dalszego przetwarzania danych", któremu RODO wyraźnie próbuje zapobiec.

Jako platforma mediów społecznościowych, zaprojektowana do dzielenia się informacjami między użytkownikami w ramach stworzonego środowiska, Twitter jest intuicyjnie postrzegany jako podmiot gromadzący i przetwarzający dane osobowe przede wszystkim w celu świadczenia użytkownikowi usługi. Dotyczy to w szczególności użytkowników, którzy założyli swoje konta w 2007 roku, kiedy Twitter zadebiutował na rynku europejskim. Pierwsza polityka prywatności Twittera, wyjaśnia główny cel przetwarzania danych w następujący sposób:

"Podstawowym celem gromadzenia informacji umożliwiających identyfikację użytkownika jest dostarczanie użytkownikowi produktów i usług udostępnianych za pośrednictwem Strony, w tym między innymi Usługi, zapewnienie możliwości komunikowania się z użytkownikiem oraz zarządzanie zarejestrowanym kontem użytkownika, jeśli użytkownik takowe posiada".³⁶

Chociaż polityka prywatności Twittera została zmodyfikowana na przestrzeni lat, Twitter konsekwentnie podkreślał, że przetwarzanie danych miało na celu świadczenie usług na rzecz

³³ <https://transparency.x.com/en/reports/amars-in-the-eu>

³⁴ Zobacz informację prasową: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_2413

³⁵ Zobacz: <https://x.ai/regions> (stan na 31 lipca 2024 r.).

³⁶ Datowana na 14 maja 2007 r.

użytkownika. Zatem oczywistym jest, że szkolenie „*modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji*” nie wchodzi w zakres pierwotnego celu przetwarzania danych.

4.5.9. Oczekiwania osób, których dane dotyczą

Korzystając z X (dawniej: Twitter), osoby, których dane dotyczą, wyraziły zgodę na korzystanie z usługi umożliwiającej im udostępnianie postów, oglądanie zdjęć kotów lub czatowanie ze znajomymi. Osoby, których dane dotyczyły (które mogły zarejestrować się lata temu) nie spodziewały się, że dane osobowe wprowadzone do sieci społecznościowej zostaną wykorzystane w 2024 r. do szkolenia „*modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji*” o nieokreślonym przyszłym celu.³⁷

Jak wskazał TSUE w wyroku w sprawie C-252/21 *Bundeskartellamt* w pkt 117:

"W tym względzie należy zauważyć, że pomimo nieodpłatności usług internetowej sieci społecznościowej takiej jak Facebook jej użytkownik nie może, racjonalnie rzecz biorąc, spodziewać się, że operator tej sieci społecznościowej będzie przetwarzał bez jego zgody jego dane osobowe w celu personalizacji reklamy. W tych okolicznościach należy uznać, że interesy i prawa podstawowe takiego użytkownika mają pierwszeństwo przed interesem, jaki ma w takiej personalizacji reklamy operator sieci społecznościowej, który finansuje za pomocą tej reklamy swoją działalność, efektem czego przetwarzanie dokonywane przez niego w takich celach nie może wchodzić w zakres zastosowania art. 6 ust. 1 akapit pierwszy lit. f) RODO."

W okresie od 2007 r. do maja 2018 r. Twitter wyraźnie stwierdzał w obowiązującej wówczas polityce prywatności³⁸, że głównym celem świadczonych usług było umożliwienie użytkownikom "dzielenia się informacjami ze Światem". Użytkownicy Twittera oczekiwali więc, że przetwarzanie ich danych będzie związane z celowym udostępnianiem danych innym osobom w ramach ich społeczności a nie wykorzystaniem danych do szkolenie „*modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji*”.

Ponadto, jak zauważono w pkt. 4.5.8 wyżej, przez lata polityka prywatności Twittera wiązała cel „polepszania” oferowanych usług z istniejącymi usługami, wyraźnie wskazując na ograniczony zakres potencjalnego „polepszenia”.³⁹ Taki cel przetwarzania nie mógł racjonalnie obejmować tworzenia i szkolenia zupełnie nowej usługi lub technologii, takiej jak zaawansowany system sztucznej inteligencji.

Do sierpnia 2023 r., kiedy to Polityka prywatności została zaktualizowana w celu uwzględnienia odniesienia do "modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji", osoby, których dane

³⁷ Por. Motyw 47 RODO: "[...] Aby stwierdzić istnienie prawnie uzasadnionego interesu, należałoby w każdym przypadku przeprowadzić dokładną ocenę, w tym ocenę tego, czy w czasie i w kontekście, w którym zbierane są dane osobowe, osoba, której dane dotyczą, ma rozsądne przesłanki by spodziewać się, że może nastąpić przetwarzanie danych w tym celu. Interesy i prawa podstawowe osoby, której dane dotyczą, mogą być nadrzędne wobec interesu administratora danych w szczególności w przypadkach, gdy dane osobowe są przetwarzane w sytuacji, w której osoby, których dane dotyczą, nie mają rozsądnych przesłanek, by spodziewać się dalszego przetwarzania. [...]"

³⁸ Polityki prywatności mające zastosowanie do przetwarzania danych przed wejściem w życie RODO.

³⁹ Na przykład: Polityka Prywatności Twittera, obowiązująca od 18 czerwca 2017 r., tłum. Aut.: "Możemy wykorzystywać i przechowywać informacje o lokalizacji użytkownika w celu zapewnienia funkcjonalności naszych Usług, takich jak umożliwienie użytkownikowi tweetowania z podaniem lokalizacji, a także w celu ulepszania i dostosowywania Usług, na przykład za pomocą bardziej odpowiednich treści, takich jak lokalne trendy, historie, reklamy i sugestie dotyczące osób, które warto śledzić." [„We may use and store information about your location to provide features of our Services, such as allowing you to Tweet with your location, and to improve and customize the Services, for example, with more relevant content like local trends, stories, ads, and suggestions for people to follow”].

Polityka prywatności Twittera, obowiązująca od 16 października 2010 r., tłum. Aut.: "Robimy to, aby pomóc w ulepszaniu naszych Usług, w tym reklam, oraz aby móc udostępniać zbiorcze statystyki kliknięć, takie jak liczba kliknięć danego linku". [“We do this to help improve our Services, including advertising, and to be able to share aggregate click statistics such as how many times a particular link was clicked on”]

dotyczą, nie miały "racjonalnie uzasadnionych oczekiwań", że ich dane osobowe będą przetwarzane w celu szkolenia systemu sztucznej inteligencji. Zdecydowana większość użytkowników X w UE - co najmniej 60,9 miliona aktywnych użytkowników - korzystała z platformy X przed sierpniem 2023 r.⁴⁰, będąc całkowicie nieświadomym takiego potencjalnego wykorzystania ich danych osobowych.

4.5.10. Standardy branżowe

Podczas gdy standardy branżowe, związane z RODO, często prezentują niski poziom ochrony danych osobowych, jako że wielu administratorów danych nie przestrzega odnośnych przepisów prawa, większość obecnie znanych systemów sztucznej inteligencji (które i tak są bardzo problematyczne na tle przepisów RODO) jest szkolona z wykorzystaniem dedykowanych danych, które zostały uzyskane przez administratora danych (np. skany ulic dla samojezdných samochodów) lub publicznie dostępnych informacji (np. scraping stron internetowych) lub danych których zakres został ograniczony w inny sposób.

W porównaniu z działaniami Twittera, za najbardziej zbliżoną można uznać praktykę firmy Meta, która w maju 2024 r. ogłosiła, że w ciągu miesiąca rozpocznie szkolenie swojej technologii sztucznej inteligencji z wykorzystaniem danych osobowych osób z UE, pochodzących z platform Meta. W odpowiedzi na skargi dotyczące planów firmy Meta – wykorzystania postów i aktywności na platformach Meta osób z UE/EOG do szkolenia sztucznej inteligencji (oparte o przepisy RODO) – Meta ogłosiła, że nie będzie kontynuować takiego szkolenia w UE.⁴¹ Biorąc pod uwagę decyzję firmy Meta, nie znamy żadnych mediów społecznościowych ani innych administratorów danych którego działanie opiera się na kontakcie z konsumentem, którzy wykorzystywaliby wszystkie dostępne dane osobowe do szkolenia systemów sztucznej inteligencji.

Co więcej, Twitter w żadnym momencie nie poinformował, że będzie wykorzystywał dane osobowe osób, których dane dotyczą pochodzących z UE/EOG do szkolenia „*modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji*”, takich jak Grok lub innych modeli lub systemów rozwijanych lub tworzonych przez xAI. Nie zapewnił osobom, których dane dotyczą z UE/EOG możliwości rezygnacji z wykorzystania ich danych osobowych do trenowania takich modeli sztucznej inteligencji. Zamiast tego, Twitter rozpoczął szkolenie Grok AI bez powiadomienia osób, których dane dotyczą, zapewniając jedynie ukrytą i następczą (zob. 3.2.2 wyżej) rezygnację z przetwarzania danych, która jednak nie pozwala na usunięcie, z mocą wsteczną, danych osobowych, wykorzystanych do szkolenia AI (zob. 4.5.6 wyżej).

4.5.11. Twitter nie spełnił warunków ogólnego testu równowagi

Biorąc pod uwagę początkowe, niezgodne z prawem gromadzenie danych osobowych, wyjątkowo dużą, w zasadzie nieograniczoną ilość danych osobowych (zapewnie w tym danych niepublicznych), wysoce ryzykowny charakter stosowanej technologii sztucznej inteligencji, brak możliwości sprzeciwu wobec przetwarzania lub usunięcia danych, gdy zostały już wykorzystane, nieproporcjonalną siłę rynkową, jaką Twitter wywiera na swoich użytkowników, istnienie dalszego przetwarzania danych wyraźnie niezwiązanego z pierwotnym celem przetwarzania,

⁴⁰ W okresie od lipca 2023 r. do sierpnia 2024 r. liczba aktywnych posiadaczy kont X wzrosła o 0,9 mln. Chociaż nie możemy dokładnie potwierdzić, ile użytkowników utworzyło konta w tym okresie lub reaktywowało swoje konto dopiero w ciągu ostatniego roku, dane te wskazują, że liczba *nowych* użytkowników od sierpnia 2023 r. jest niezwykle niska w porównaniu z ponad 60 milionami aktywnych użytkowników przed tą datą. Należy również zauważyć, że liczba ta obejmuje tylko *aktywnych* użytkowników i nie uwzględnia znacznej liczby użytkowników, którzy nie byli aktywni przez kilka lat, ale nadal mają konta.

⁴¹<https://www.theguardian.com/technology/article/2024/jul/18/meta-release-advanced-ai-multimodal-llama-model-eu-facebook-owner>

zakres przetwarzania znacznie wykraczający poza oczekiwania osoby, której dane dotyczą, a nawet brak zgodności z (minimalnymi) standardami branżowymi, Twitter nie przechodzi testu proporcjonalności i w konsekwencji nie może powoływać się na prawnie uzasadniony interes, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. f) RODO.

4.6. Naruszenie artykułu 12 RODO

Twitter nie dostarcza "zwięzłych, przejrzystych, zrozumiałych i łatwo dostępnych" informacji zgodnie z art. 12 RODO, ani nie informuje Skarżącej "jasnym i prostym językiem". Wręcz przeciwnie, Twitter w istocie, ukrywa istotne informacje i dostępne opcje, jak podkreślono w pkt 3.1 i 3.2 wyżej.

Ponadto, jak o czym była mowa w pkt. 3.2.2 wyżej Twitter stara się zniechęcić osoby, których dane dotyczą do korzystania z przysługujących im praw wprowadzając skomplikowaną procedurę zamiast sprzeciwu „jednym kliknięciem”. Użytkownik musi bowiem przejść przez 7 różnych kroków, aby wyrazić swój sprzeciw wobec przetwarzania danych. Tym samym Twitter narusza art. 12 ust. 2 RODO, który wymaga od administratorów danych "ułatwiania wykonywania praw" przez osoby, których dane dotyczą.

4.7. Naruszenie artykułu 13 RODO

Jak wynika z pkt. 3.1 wyżej, nowa polityka prywatności Twittera narusza artykuł 13 RODO, ponieważ nie zawiera kilku elementów wymaganych przez ten przepis, tj.:

- Twitter nie informuje Skarżącej o dokładnym celu przetwarzania danych, zamiast tego odnosi się szeroko do szeregu niejasnych celów, które mogą posłużyć do uzasadnienia praktycznie każdego rodzaju "*modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji*". Ujawnienie konkretnych celów jest jednak obowiązkowe na podstawie art. 13 ust. 1 lit. c) RODO.
- Zgodnie z art. 13 ust. 1 lit. d) RODO Twitter powinien był poinformować osoby, których dane dotyczą o rzekomym prawnie uzasadnionym interesie, który realizował przetwarzając dane osobowe. Zamiast tego Twitter informuje osoby, których dane dotyczą jedynie o środkach technicznych związanych z przetwarzaniem ("*modele uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji*"). Tym samym, Twitter nie poinformował polskich użytkowników o zmianach wprowadzonych na polskiej stronie internetowej.
- Polityka prywatności Twittera nie zawiera żadnych informacji na temat okresu przetwarzania danych ani kryteriów stosowanych do jego określenia naruszając tym samym art. 13 ust. 2 lit. a) RODO, jak wspomniano w pkt 4.1.5 wyżej.

W związku z powyższym, Twitter wielokrotnie naruszył art. 13 RODO.

4.8. Naruszenie artykułów 17 ust. 1 lit. c), 19 i 21 ust. 1 RODO

Jak wskazano w pkt. 3.5 wyżej, jakkolwiek sprzeciw, czy też ustalenie, że dane osobowe są przetwarzane bez podstawy prawnej, i tak nie skutkowałoby zakończeniem przetwarzania danych osobowych w ramach systemu sztucznej inteligencji, gdy dane te zostały już przekazane do tego systemu. Opisane działanie jest sprzeczne z "prawem do bycia zapomnianym" i ogranicza prawa osób, których dane dotyczą przyznane na mocy art. 17 i 19 oraz 21 ust. 1 RODO wyłącznie do "prawa do tego, by nie przetwarzać jeszcze więcej danych".

4.9. Naruszenie artykułu 25 RODO

Mając na uwadze treść dokumentacji upublicznionej przez Twittera wydaje się oczywistym, że Twitter nie podjął żadnych środków technicznych i organizacyjnych w celu:

- ograniczenia przetwarzania danych osobowych lub ograniczenia wpływu na podstawowe prawa osób, których dane dotyczą (takie jak system *opt-in* lub wyraźne uprawnienia kontrolne dla osób, których dane dotyczą),
- wdrożenie w praktyce zasady minimalizacji danych,
- ograniczenia przetwarzania wyłącznie do "niezbędnych" danych osobowych,
- ograniczenia przetwarzania do zanonimizowanych lub spseudonimizowanych danych osobowych,

jak również żadnego innego, publicznie dostępnego i egzekwowalnego środka. Tym samym, Twitter naruszył obowiązki wynikające z art. 25 RODO ("uwzględnianie ochrony danych w fazie projektowania oraz domyślnej ochrony danych"), jako, że ograniczył swoje działania do wykorzystania danych osobowych wszystkich jego użytkowników na całym świecie jako „siły napędowej” dla każdej przyszłej technologii sztucznej inteligencji.

5. WNIOSKI

W oparciu o przedstawione powyżej fakty oraz przepisy prawa, a także wszelkie inne fakty lub argumenty prawne, które mogą pojawić się w trakcie postępowania, składamy następujące wnioski:

5.1. Obowiązek działania

TSUE wielokrotnie orzekał, że organy nadzorcze mają pozytywny obowiązek działania, jeśli dowiedzą się o naruszeniu RODO. W sprawie C-311/18 *Schrems II* TSUE orzekł w pkt 111:

*"Do celów rozpatrywania wniesionych skarg w art. 58 ust. 1 RODO każdemu organowi nadzorcemu zostały przyznane daleko idące uprawnienia w zakresie prowadzonych w tym zakresie postępowań. Jeżeli organ taki po zakończeniu dochodzenia uzna, że osoba, której dane zostały przekazane do państwa trzeciego, nie korzysta w tym państwie odpowiedniego stopnia ochrony, jest w zastosowaniu prawa Unii zobowiązany zareagować w sposób odpowiedni, aby zaradzić stwierdzonemu brakowi ochrony, i to niezależnie od przyczyn zaistnienia czy też charakteru tego braku. W tym względzie w art. 58 ust. 2 tego rozporządzenia zostały wymienione różnego rodzaju działania naprawcze, które mogą zostać podjęte przez organ nadzorczy."*⁴²

W sprawach połączonych C-26/22 i C-64/22 *SCHUFA* TSUE podkreślił ponadto w pkt 57:

*"Do celów rozpatrywania wniesionych skarg art. 58 ust. 1 RODO przyznaje każdemu organowi nadzorcemu daleko idące uprawnienia w zakresie prowadzonych w tym kontekście postępowań. Jeżeli organ taki po zakończeniu postępowania stwierdzi naruszenie przepisów tego rozporządzenia, jest on zobowiązany zareagować w odpowiedni sposób, aby zaradzić stwierdzonemu brakowi ochrony. W tym względzie w art. 58 ust. 2 tego rozporządzenia wymieniono różnego rodzaju działania naprawcze, jakie organ nadzorczy może podjąć"*⁴³

W sprawie C-768/21 *Land Hessen*, Rzecznik Generalny wydał opinię, w której stwierdził w pkt 82:

⁴² Data Protection Commissioner v Facebook Ireland Limited and Maximilian Schrems, No. Case C-311/18 (ECJ 16 lipiec 2020), pkt 111

⁴³ UF and AB v Land Hessen, No. Joined Cases C-26/22 and C-64/22 (ECJ 7 grudzień 2023), pkt 57

"[...] organ nadzorczy ma obowiązek podjęcia działania w przypadku stwierdzenia, w ramach rozpatrywania skargi, naruszenia danych osobowych. W szczególności jest on zobowiązany do określenia środka lub środków naprawczych najodpowiedniejszych dla zaradzenia naruszeniu i zapewnienia przestrzegania praw osoby, której dane dotyczą.. [...]"⁴⁴

Podobne wnioski można wyciągnąć z ogólnego obowiązku organów publicznych w zakresie przestrzegania praw podstawowych – takich jak prawo do ochrony danych określone w art. 8 KPP. Nie ma zatem wątpliwości, że każdy organ nadzorczy ma obowiązek podjąć działania w tej sprawie.

5.2. Postępowanie na podstawie artykułu 58 ust. 1 RODO

Biorąc pod uwagę, że niektóre szczegóły przetwarzania danych przez Twittera są niejasne, niniejszym składamy wniosek o przeprowadzenie pełnego postępowania z wykorzystaniem wszystkich uprawnień wynikających art. 58 ust. 1 RODO, które powinno obejmować co najmniej następujące etapy:

- Wyjaśnienie konkretnych "modeli uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji", która będzie stosowana.
- Wyjaśnienie danych osobowych, które będą wprowadzane do takich systemów.
- Wyjaśnienie, w jaki sposób Twitter zamierza oddzielić dane osobowe z UE/EOG, dane objęte zakresem zastosowania art. 9 RODO oraz dane, w przypadku których użytkownicy dokonali wyboru (*opt-in* lub sprzeciw), od danych osób, których dane dotyczą, które podjęły odwrotną decyzję.
- Wyjaśnienie możliwości skorzystania z "prawa do bycia zapomnianym" zgodnie z art. 17 RODO, ale także innych praw wynikających z RODO (takich jak prawo dostępu lub sprostowania) po przyjęciu danych osobowych do takich systemów.
- Żądanie jakiegokolwiek oceny "uzasadnionych interesów", którą Twitter mógł przeprowadzić zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. f) RODO.
- Żądanie protokołu czynności przetwarzania zgodnie z art. 30 RODO.
- Żądanie dokumentacji wszelkiej ocen skutków dla ochrony danych zgodnie z art. 35 RODO, które Twitter powinien był sporządzić dla tych systemów.

5.3. Wstępne wstrzymanie przetwarzania na mocy artykułu 58(2) RODO

Biorąc pod uwagę wyjątkowe okoliczności tej sprawy (patrz poniżej), wnioskujemy o wprowadzenie środków tymczasowych w postaci nakazu wstrzymania przetwarzania danych w ramach „procedury pilnej” określonej w art. 66 ust. 1, 2 i 3 RODO.

5.3.1. Warunki wymagane przez artykuł 66(1) RODO są spełnione

Jak opisano w pkt. 3.2 wyżej Twitter zaczął już wykorzystywać dane osobowe Skarżącej do niektórych rodzajów technologii sztucznej inteligencji. Oznacza to, że dane osobowe osoby, której dane dotyczą, oraz ponad 60 milionów osób, których dane dotyczą, są przetwarzane w celu szkolenia technologii AI Twittera. Przetwarzanie to, które stanowi "wyjątkową okoliczność", jest

⁴⁴ Opinion of Advocate General Pikamäe delivered on 16 March 2023. OQ v Land Hessen. Request for a preliminary ruling from the Verwaltungsgericht Wiesbaden. Reference for a preliminary ruling – Protection of natural persons with regard to the processing of personal data – Regulation (EU) 2016/679 – Article 22 – Automated individual decision-making – Credit information agencies – Automated establishment of a probability value concerning the ability of a person to meet payment commitments in the future ('scoring') – Use of that probability value by third parties. Case C-634/21. (ECJ 2021). pkt 82

niezgodne z prawem, jak stwierdzono w poprzednim dziale. Jak szczegółowo opisano w niniejszej skardze, dalsze przetwarzanie danych przez Twittera może poważnie naruszyć prawa i wolności osób, których dane dotyczą.

5.3.2. Brak bezpośredniego zagrożenia dla Twittera i ograniczenie do trzech miesięcy

Wstrzymanie czynności przetwarzania danych oznaczałoby jedynie "opóźnienie" operacji przetwarzania - jeśli organy nadzorcze mogą (wbrew wszelkim sugestiom zawartym w orzecznictwie) później uznać, że podejście Twittera było zgodne z prawem.

Zgodnie z art. 66 ust. 1 RODO, wszelkie pilne środki tymczasowe są ograniczone do trzech miesięcy, co umożliwiłoby Twitterowi wyjaśnić, na ile ich podejście jest zgodne z prawem.

5.3.3. Podjęcie działań w drodze zwykłej procedury jest mało prawdopodobne

Biorąc to pod uwagę fakt, że:

- sprawy wniesione przez *noyb* do DPC były jak dotąd rozpatrywane przez średnio ponad 1 rok i 4 miesiące,
- wszelkie sprawy przeciwko innym platformom mediów społecznościowych, powołującym się na lokalizację swojej głównej jednostki organizacyjnej w Irlandii, jak dotąd nigdy nie przyniosły żadnych rzeczywistych skutków (ponieważ decyzje nie zostały wykonane, ich wydanie zostało opóźnione lub nadal oczekują na rozpatrzenie apelacji),
- Twitter wyraźnie narusza interpretację "prawnie uzasadnionego interesu" administratora, wynikającą z orzecznictwa TSUE, poprzez powoływanie się na "prawnie uzasadniony interes", którego nie realizuje nawet, gdy przetwarza te same dane do celów (wewnętrznej) reklamy,
- Twitter wykorzystał już dane osobowe ponad 60 milionów użytkowników z UE/EOG, do szkolenia „*modeli uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji*” inteligencję bez ich wiedzy i w sposób nieodwracalny,
- Twitter wyraźnie narusza ponad dziesięć przepisów RODO i
- wpływ na prawo do ochrony danych jest ogromny,

pilnie potrzebne i właściwe jest natychmiastowe zaprzestanie dalszego przetwarzania danych osobowych ponad 60 milionów osób w UE/EOG przez Twittera do czasu rozpoznania i rozstrzygnięcia kwestii poruszonych w niniejszej skardze.

5.3.4. Tryb pilny jest dostępny dla każdego organu nadzorczego

Należy zauważyć, że tryb pilny, o którym mowa w art. 66 RODO jest dostępny dla każdego organu nadzorczego a nie tylko dla wiodącego organu nadzorczego (LDA). Artykuł 66 RODO stanowi bowiem, że w wyjątkowych okolicznościach, gdy istnieje pilna potrzeba działania w celu ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą (wymogi, które są spełnione w przedmiotowej sprawie), organ nadzorczy może działać "w drodze odstępstwa od mechanizmu spójności, o którym mowa w art. 63, 64 i 65, lub procedury, o której mowa w art. 60". Z powodów omówionych powyżej w punkcie 5.3.3, pilna potrzeba działania ma miejsce.

TSUE podziela pogląd, że artykuł 66 wprowadza odstępstwo od mechanizmu kompleksowej współpracy. W sprawie C-645/19, *Facebook Ireland i in.* orzekł, że "Rozporządzenie 2016/679 ustanawia wyjątki od ogólnej zasady, zgodnie z którą to wiodący organ nadzorczy jest właściwy do

podejmowania decyzji w kontekście mechanizmu kompleksowej współpracy" (pkt 57) i że jeden z tych wyjątków można znaleźć w art. 66 RODO (pkt. 59).

Z powyższego oraz z obowiązku działania każdego organu ochrony danych (zob. pkt 5.1 powyżej) wynika zatem, że organ ochrony danych powinien niezwłocznie przyjąć środki tymczasowe bez konieczności oczekiwania na Wiodący organ nadzorczy.

5.4. Uprawnienia naprawcze na podstawie art. 58 ust. 2 RODO

Zanim postępowanie zakończy się ostateczną decyzją, nalegamy, aby organ wdrożył natychmiastowe, pilne środki (lub zlecił wykonanie tych kroków Wiodącemu Organowi Nadzorczemu na mocy art. 60–62 RODO), w celu zapewnienia, że Twitter nie będzie kontynuował operacji przetwarzania danych w jakikolwiek sposób, w tym między innymi:

- Niezwłoczne wystosowanie ostrzeżenia na podstawie art. 58 ust. 2 lit. a RODO, podkreślając niezgodność z prawem zamierzonego przetwarzania
- Nakazanie Twitterowi zaprzestania przetwarzania danych osobowych użytkowników, których to dotyczy, do celów sztucznej inteligencji zgodnie z art. 58 ust. 2 lit. d) i f) RODO.

5.5. Kara

Zakładamy, że naruszenie przez Twittera artykułów 5 ust. 1 i 2, 6 ust. 1, 6 ust. 4, 9 ust. 1, 12 ust. 1 i 2, 13 ust. 1 i 2, 17 ust. 1 lit. c) , 18 ust. 1 lit. d), 19, 21 ust. 1 i 25 RODO stanowi wyraźne umyślne naruszenie prawa - zwłaszcza w świetle długiej listy poprzednich decyzji TSUE, EROD i NSA. Zwracamy uwagę, że art. 83 ust. 1 RODO wymaga, aby organy nadzorcze nakładały kary, które są "*skuteczne, proporcjonalne i odstraszające*".